

Zuid op Koers

VOORTGANGS- RAPPORTAGE 2019

DEEL I

Hoofdstuk 1	Bewoners op Zuid: onnodige achterstanden
Hoofdstuk 2	School
Hoofdstuk 3	Werk
Hoofdstuk 4	Wonen
Hoofdstuk 5	Veiligheid en Ondernijming
Hoofdstuk 6	Organisatie en financiën

DEEL II (beschikbaar op www.NPRZ.nl)

- Cijfers algemeen beeld Rotterdam Zuid
- Effectrapportage (outcome)
- Resultaten van de activiteiten (output)
- Financiën programmabureau

VOORWOORD

Het Nationaal Programma Rotterdam Zuid bevindt zich inmiddels in het negende jaar. Deze voortgangsrapportage gaat over het jaar 2019. De stijgende lijn die een paar jaar geleden is ingezet, is ook in 2019 bij veel onderdelen doorgezet.

Bij de pijler Werk zijn in 2019 relatief meer mensen uit de bijstand gekomen dan in de andere grote steden. Er is echter nog veel werk te doen want de achterstand met de G4 is nog slechts met 11% ingelopen. Wel is bij de helft van de andere indicatoren Werk (zie daarvoor de uitgebreide versie van deze voortgangsrapportage op www.nprz.nl) nu al het doel bereikt dat voor 2021 was gesteld.

Bij de pijler Wonen valt op dat de waarde van woningen op Zuid zijn gestegen en nu eindelijk ook hier weer boven het niveau van voor de crisis van 2018 liggen. Ook lag de nieuwbouwproductie op Zuid op schema. Zuid was in 2019 zelfs goed voor het leeuwendeel van de totale Rotterdamse bouwproductie. Ook de aanpak van het achterstallig onderhoud bij de particuliere woningvoorraad verliep in 2019 volgens planning. Veel woning-eigenaren zijn onderhoudsplannen aan het maken. Het effect daarvan zullen we de komende jaren steeds meer gaan merken.

Bij de pijler School is er bij veertien van de negentien indicatoren het tussendoel van 2021 nu al bereikt. Bij elf van deze doelen is zelfs de helft van de achterstand ten opzichte van de G4 op dit

moment ingelopen. En bij het aantal mbo-studenten niveau 3 en 4 dat succesvol de opleiding heeft afgerond, is dit percentage maar liefst 95%.

Een tegenvaller is het terugzakken in de jaren 2017/18 en 2018/19 van de tot dan toe stijgende onderwijsresultaten in het primair onderwijs. De resultaten zijn nog steeds hoger dan bij het startmoment van het NPRZ, maar helaas wel teruggezaakt. Er zijn meerdere oorzaken maar een belangrijke oorzaak voor deze achteruitgang is volgens betrokkenen het lerarentekort. Recent is duidelijk geworden dat dit op scholen in achterstandswijken twee keer zo groot is als in andere wijken. Waar de behoefte aan goed onderwijs dus het grootst is, is de bezetting het laagst.

Aan de schaarste is op korte termijn niet veel te doen, maar wel aan hoe die wordt verdeeld. Daarom willen we nu met schoolbesturen en gemeente onorthodoxe maatregelen nemen om goede onderwijzers naar Zuid te trekken en te behouden.

De integrale én langdurige aanpak van het NPRZ is inmiddels goed bekend. Meer en meer wordt het NPRZ aangehaald als voorbeeld. Dit alles had Rotterdam Zuid niet bereikt als alle partners, Rijk, schoolbesturen, corporaties, werkgevers, Politie, OM, de gemeente Rotterdam, cultuur- en sportsector, niet de schouders eronder hadden gezet. Samen mogen we trots zijn op wat er is bereikt op Zuid.

Daarmee is ook een goede basis gelegd om, voor zover mogelijk, de klappen van de coronacrisis op te vangen. Deze crisis zal Zuid hard raken en de NPRZ-partners zullen nog harder moeten werken om Zuid te versterken: met meer middelen, via ongebaande paden en met een lange adem. En vooral: gezamenlijk. Want alleen zo wordt het einddoel gehaald: bewoners van Zuid net zo opgeleid, werkend en wonend als in de andere grote steden in ons land.

Ahmed Aboutaleb, voorzitter
Marco Pastors, directeur

INLEIDING

Het Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ) is in 2012 van start gegaan. Met de publicatie van het Uitvoeringsplan 2019-2022 in januari 2019 is de derde uitvoeringsperiode begonnen. Deze rapportage beschrijft de voortgang over 2019.

Voorgeschiedenis

Aanleiding voor het NPRZ vormde het advies "Kwaliteits-sprong Zuid: Ontwikkeling vanuit Kracht" (februari 2011, Deetman en Mans) dat tot stand kwam op verzoek van toenmalig minister Van der Laan (VROM/WVVI). De partners van het NPRZ tekenden op 18 september 2011 het gezamenlijke visie document "Zuid Werkt!" dat de basis vormde voor het eerste uitvoeringsplan. In het eerste Uitvoeringsplan 2012-2014 (juni 2012) lag het zwaartepunt meteen op school, werk en hulpverlening op weg naar die eerste twee. Beter onderwijs, hogere leerprestaties en werk in plaats van een uitkering bieden de beste garanties voor een beter leven voor bewoners van Zuid. Deze lijn is doorgezet en aangevuld door de Veiligpartners van het NPRZ zodat het mogelijk wordt niet alleen de goede weg te ondersteunen maar ook de foute weg af te sluiten. Jaarlijks rapporteert het NPRZ over de voortgang van zowel de interventies als de effecten.

SCHOOL Voor het eerst
stijging in voortgezet
onderwijs blz. 4

WERK 'Steeds meer
bewoners Zuid vinden werk'
blz. 6

WONEN Woningwaarde
op Zuid stijgt blz. 8

1. Bewoners op Zuid

Het doel van het Nationaal Programma is dat iedereen op Zuid een zinvolle dagbesteding heeft: kinderen gaan naar school, volwassenen zijn aan het werk of dragen op een andere wijze bij aan de zorg voor gezin, buurt en samenleving.

De mate waarin kan variëren, maar de basis is een grote eigen inzet van de bewoners voor zichzelf, voor hun gezin en voor hun leefomgeving. Hoe het met de bewoners gaat, is bepalend voor hoe het met Zuid gaat. Bijgaande tabel wordt vanaf het begin gebruikt. Ambitie is dat in 20 jaar het G4-niveau wordt bereikt en dat na 10 jaar een kwart van de achterstand van

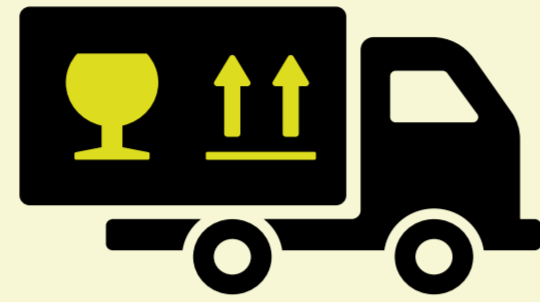
Zuid t.o.v. de G4 is weggewerkt. In de Zuid-kolom in de tabel hieronder is met donkergroen aangegeven welke indicatoren op dit moment de 25% hebben gehaald. In de bijlage Effectenrapportage (www.nprz.nl/documenten) is een uitgebreidere analyse opgenomen. Duidelijk is dat Rotterdam Zuid op veel doelen en indicatoren goed op koers ligt.

Indicatoren school, werk en wonen

	Nederland	Totaal G4	Rotterdam	Zuid	7 Focuswijken
Stand bevolking 1 januari (2019)	17.282.163	2.398.282	644.618	204.937	80.176
Aandeel bevolking van Zuid	1,19%	8,55%	31,79%	100%	39,12%
Gemiddeld besteedbaar huishoudensinkomen, gestandaardiseerd (2017)	€ 29.800 (€ 23.900) ⁵	€ 29.000 (€ 23.100) ⁵	€ 26.500 (€ 21.800) ⁵	€ 23.600 (€ 19.300) ⁵	€ 20.800 (€ 17.500) ⁵
% Huishoudens met een PW-, AO- of WW-uitkering (2017)	9% (8%) ⁵	13% (13%) ⁵	15% (15%) ⁵	18% (19%) ⁵	22% (22%) ⁵
Kinderen tot 18 jaar in een huishouden met inkomens tot 110% van het sociaal minimum in % van alle kinderen tot 18 jaar in een huishouden (2018) ³	8% (10%) ⁵	15% (19%) ⁵	18% (23%) ⁵	24% (29%) ⁵	26% (32%) ⁵
% middelbaar of hoger opgeleid, als % van de bevolking 15 tot 75 jaar (1 okt. 2018) ³	71% (68%) ⁵	73% (69%) ⁵	67% (62%) ⁵	60% (52%) ⁵	58% (49%) ⁵
% leerlingen in 3 HAVO/VWO (2018/2019) ³	48% (47%) ⁷	50% (43%) ⁷	40% (35%) ⁷	33% (27%) ⁷	33% (23%) ⁷
% nieuwe voortijdig schoolverlaters (schooljaar 2017/2018) ⁴	1.9% (2.1%) ⁸	3.1% (3.6%) ⁸	3.4% (3.7%) ⁸	3.6% (4.2%) ⁸	3.5% (4.7%) ⁸
% kinderen op de basisschool met laag opgeleide ouders (schooljaar 2018/2019)	8% (12%) ⁷	13% (24%) ⁷	16% (29%) ⁷	21% (37%) ⁷	24% (45%) ⁷
Referentieniveau: Fundamenteel schooljaar (2018/2019) ³	91,6% (93,0%) ⁹	94,6% (91,7%) ⁹	93,5% (91,1%) ⁹	91,6% (89,8%) ⁹	90,1% (89,4%) ⁹
Referentieniveau: Streefniveau - 2F en S (schooljaar 2018/2019) ³	61,4% (57,3%) ⁹	59,0% (55,2%) ⁹	56,6% (53,4%) ⁹	51,3% (50,0%) ⁹	48,2% (48,1%) ⁹
% kwetsbare meergezinswoningen t.o.v. de woningvoorraad (2019) ²	x	x	23,4% (25,1%) ⁵	34,5% (36,5%) ⁵	49,7% (51,5%) ⁵
Gemiddelde WOZ-waarde van woningen (2019) ³	€ 248.000 (€ 236.000) ⁵	€ 287.000 (€ 215.100) ⁵	€ 192.000 (€ 162.900) ⁵	€ 142.500 (€ 126.400) ⁵	€ 116.000 (€ 103.400) ⁵

2) Lokale bron 3) Voorlopig cijfer 4) Landelijke bron voor NL en de G4 5) Cijfer van 2011 6) Cijfer van 2013 7) Schooljaar 2011-2012 8) Schooljaar 2012-2013 9) Schooljaar 2015-2016

BEWONERS-SAMENSTELLING EN VERHUIS-BEWEGINGEN

Op 1 januari 2020 was de bevolking van Zuid met 2.319 inwoners gegroeid ten opzichte van het jaar daarvoor. De groei komt net als voorgaande jaren vooral van bewoners afkomstig uit "overig niet Westerse"-landen (+850) en "overige Europese"-landen (+1072). Alleen autochtone bewoners zijn in aantal afgenomen (-869). Op Rotterdam Zuid woont bijna 32% van de bevolking van Rotterdam. Verhoudingsgewijs zijn met name bewoners met een Turkse (50%) en Antilliaanse (50%) afkomst meer woonachtig op Zuid. Proportioneel ondervertegenwoordigd zijn autochtone- (24%), Kaapverdiaanse- (27%) en overig westerse bewoners (27%).

In 2019 verhuisden in totaal 53.362 mensen binnen, van of naar Zuid. Van de 2.838 bewoners die binnen hun wijk verhuisden deden de meesten dat in de wijken Vreewijk (7,6%) en Oud Charlois (7,4%), Groot IJsselmonde (19,3%). Hierbij aangetekend: deze laatstgenoemde wijk is meer dan 2x zo groot dan de andere wijken.

In 2019 kwamen 26.090 mensen wonen op Zuid. De wijken Groot IJsselmonde (12,3%), Zuidwijk (10,3%) en Bloemhof (8,0%) ontvingen de meeste bewoners uit andere wijken van Zuid. Carnisse (14,0%) en Tarwewijk (12,0%) ontvingen de meeste bewoners uit het buitenland die zich vestigden op Zuid.

24.434 bewoners verhuisden van een adres van Zuid. De meeste bewoners vertrokken naar een andere wijk van Zuid (28,7%), naar elders binnen Rotterdam (21,9%) en naar de regio (16,4%). De rest verhuisde naar de provincie, naar elders in Nederland of naar het buitenland.

Van de woonwijken kenden de Kop van Zuid (47%), Carnisse (38%) en de Tarwewijk (35%) relatief de meeste verhuisbewegingen.

Thuisbasis op orde en vrije tijd

THUISBASIS OP ORDE

Binnen het NPRZ zijn de wijkteams cruciaal. De hulp die zij verlenen, zorgt dat huishoudens op Zuid de basis van hun leven op orde krijgen en goed kunnen deelnemen aan school, werk en wonen. De resultaten zijn nog voor verbetering vatbaar en op dit moment onvoldoende.

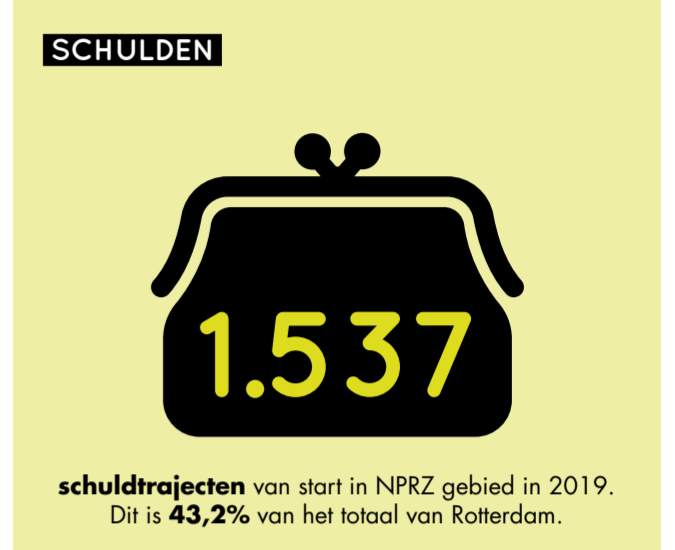
Het blijft de uitdaging de mensen met hulpvragen vroegtijdig te bereiken. Zo is het bereik van de schoolgaande kinderen circa 15%, terwijl 25% is beoogd. Dit is niet exclusief voor het wijkteam. Ook bij het samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs en bij de speciaal voor de Children's Zone ingestelde hulplijn (een voor de scholen ingesteld telefoonnummer waar zij terecht kunnen als zij vastlopen in de zorgstructuren) is het aantal hulpvragen veel lager dan verwacht gezien de problematiek van Zuid. Dit beeld is er ook bij het aantal signalen in SISA (Samenwerkinginstrument Sluitende Aanpak) en in iets mindere mate ook bij de kinderen die worden geholpen door het schoolmaatschappelijk werk. Net als voorgaande jaren spelen (onterechte) negatieve beelden omtrent hulpverlening hierbij nog steeds een rol, maar ook worden veel problemen niet gemeld omdat het 'gewoon' is geworden.

Met een praktische aanpak wordt nu geprobeerd om het aantal aanmeldingen relatief in evenwicht te brengen met de problemen in het wijk. Daarbij wordt per school gekeken naar passende maatregelen. Het doel hiervan is dat de scholen beter gebruik gaan maken van de reguliere zorgstructuren zodat meer kinderen (en ouders) de hulp en ondersteuning krijgen die ze nodig hebben om tot beter leren te komen. Begonnen wordt met twee scholen. Bij succesvol verloop worden de andere scholen ook één voor één aangehaakt.

In 2019 heeft het wijkteam 1855 cliënten met een uitkering bereikt. Met 11,7% van het totaal aantal uitkeringsgerechtigden op Zuid is dit ruim boven de beoogde 7%. Er zijn tegelijkertijd te weinig wederzijdse doorverwijzingen tussen wijkteams en werkconsulenten. Aanvullende procesafspraken tussen werkconsulenten en wijkteam (W&I en MO) zijn nodig om te waarborgen dat meer cliënten van de uitkeringsinstantie worden doorverwezen naar het wijkteam.

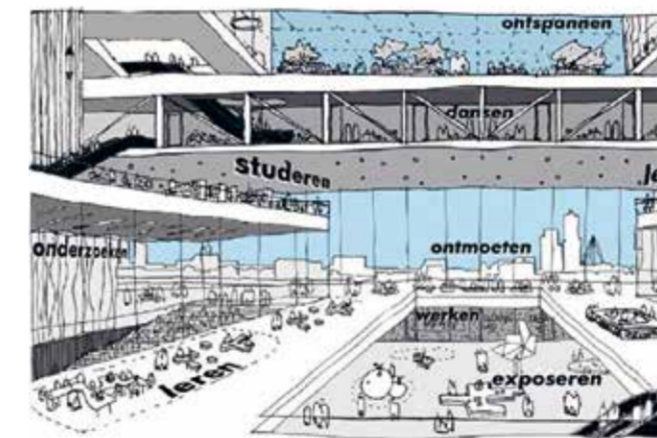
Voor de taal- en schuldtrajecten is het stedelijk programma van het huidige college van de gemeente Rotterdam nu echt op

gang gekomen. Daar waar over heel 2019 ten aanzien van formele en non-formele trajecten nog een aandeel van 42% voor NPRZ is geconstateerd, is het percentage toegankelijke taaltrajecten non-formeel via de "nieuwe" aanbesteding per september 2019 66%. Voor schulden zijn in 2019 totaal 1537 trajecten van start gegaan in het NPRZ-gebied. Deze trajecten omvatten zowel prestaties van het ETF (trajectplannen financiën) en beschikkingen die zijn opgesteld door de Kredietbank Rotterdam. Hiermee is de inzet in NPRZ gebied 43,2% ten opzichte van geheel Rotterdam, en dit komt al dicht in de buurt van de afgesproken 45%.

CULTUUR

Bij een goede dagbesteding voor de bewoners van Zuid hoort ook een kwalitatief en kwantitatief goed cultuuraanbod. De deelname aan cultuur op Zuid blijft achter, zo blijkt uit de wijkprofielen. Daar wordt op verschillende manieren hard aan gewerkt. De huidige en toekomstige bewoners van Zuid horen immers op dit vlak dezelfde kansen te krijgen als bewoners in de rest van de stad.

* Schets Cultuurcampus

Versillende initiatieven moeten zorgen voor meer cultuurparticipatie en een aantrekkelijker woon- en leefklimaat voor huidige en toekomstige bewoners van Zuid. In en rond het Kunstenpand (waarin Theater Zuidplein en Bibliotheek Rotterdam zijn gehuisvest) wordt gewerkt aan het verbreden van de bestaande programmering, onder andere met Zone-Z, een plek waar de hele dag door ruimte is voor ontmoetingen en waar kruisbestuivingen kunnen ontstaan. Ook worden de voorbereidingen getroffen voor een groot evenement op Zuid dat in 2021 zal plaatsvinden. Een van de thema's voor dit evenement zal zijn 'de grootste Reünie van Nederland' waarbij voormalige bewoners van Zuid worden uitgenodigd nog één keer terug te keren naar de plek waar ze zijn opgegroeid, naar school zijn gegaan, hebben gewoond en/of gewerkt. Waar mogelijk wordt dit evenement gekoppeld aan bestaande initiatieven of bestaande culturele infrastructuur.

Zuid raakt steeds meer in trek bij culturele instellingen en culturele programmeurs. In 2019 zijn tal van activiteiten al geland op Zuid, zoals het POW WOW & streetart festival en All you can art van de Kunsthal. Deze komen bovenop reeds bestaande goedlopende activiteiten, zoals De nacht van de Kaap.

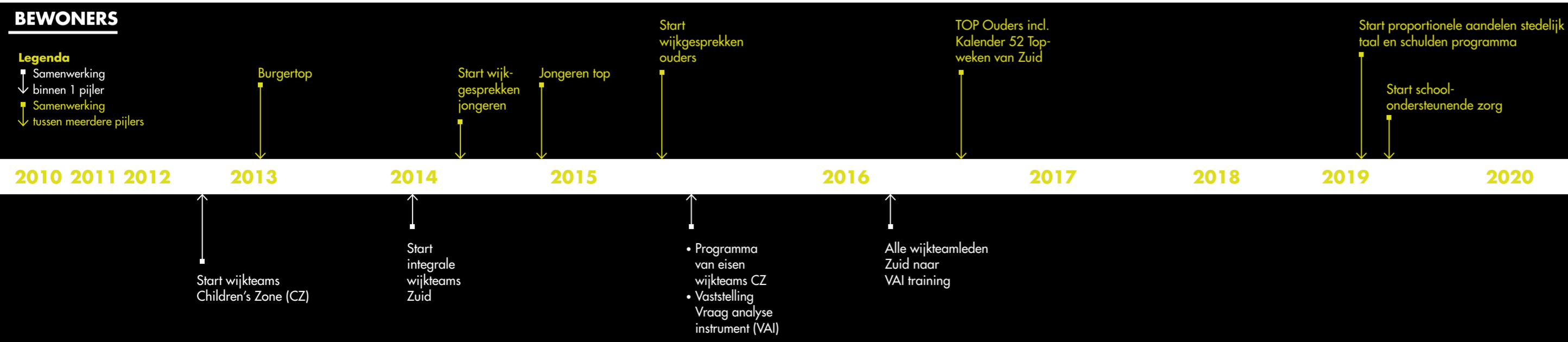
Daarnaast wordt gewerkt aan het versterken van talentontwikkeling en het makersklimaat op Zuid, zodat meer nieuwe cultuurmakers de kans krijgen bij te dragen aan de culturele programmering. Het programma IMPACT slaat een brug tussen de grotere podiuminstellingen op Zuid: Isemonda, Theater Zuidplein, LantarenVenster, het Luxor Theater en Theater Walhalla. Gezamenlijk investeren zij in dit nieuwe traject voor jong podium- en makerstalent. Talenten worden gecoacht, doorlopen de stappen in de keten van talentontwikkeling van oefenruimte naar lokaal naar gebieds- en stadspodium. Talenten worden gekoppeld aan ervaren makers en werken zo aan hun eigen carrière in de cultuursector. Daarnaast is er halfjaarlijks het Pitcher Perfect evenement, waarbij talenten pitchten voor een subsidie. PitcherPerfect010 is bedoeld voor iedereen met een

kunst- of cultuurproject die niet terecht kan bij een van de andere cultuurregelingen van de gemeente. Tijdens de pitchavond presenteren jonge makers hun projecten aan elkaar en vervolgens beoordelen zij gezamenlijk wie van hen een bijdrage krijgen. Het blijkt een goede manier om het grassrootsklimaat te versterken en te faciliteren. De makers die een positieve beoordeling krijgen, ontvangen een subsidie en krijgen een begeleidingstraject van IMPACT Rotterdam. Zo wordt ook hun vervolgstap geborgd. In 2019 was ook de eerste editie van de Ruwe Diamant Award, bedoeld om jonge talenten zich te laten presenteren.

Ook is tijd en aandacht besteed aan het verder verkennen van de mogelijkheden voor een nieuw beeldbepalend nationaal cultuur-wetenschappelijk instituut op Rotterdam Zuid. In 2019 heeft een driemanschap onder voorzitterschap van Wilma Franchimon (Codarts) op verzoek van de gemeente Rotterdam het advies uitgebracht aan de slag te gaan met een Cultuurcampus, die kennis, cultuur en toerisme met elkaar verbindt.

FEYENOORD CITY

Door het uitstel van de besluitvorming rondom een nieuw stadion komen de activiteiten van het Sociaal Economisch Plan Feyenoord City nog niet volledig op gang. Met name op de ambities voor werk heeft het effecten. Door het uitstel kan nog niet worden gestart met het aanbieden van laag en ongeschoolde werkplekken via Social Return On Investment (SROI) en plaatsingen bij overige werkgevers betrokken bij de realisatie en exploitatie van Feyenoord City. De ambities voor onderwijs zijn wel opgepakt maar in omvang nog beperkt. Zo wordt er nu met één school intensief gewerkt om beweging een geïntegreerd onderdeel te maken van het schoolprogramma. Voor schooljaar 20-21 wordt gekeken naar een beperktere samenwerking met scholen waarbij Feyenoord alleen het sportprogramma van een school kan verzorgen.

2. School

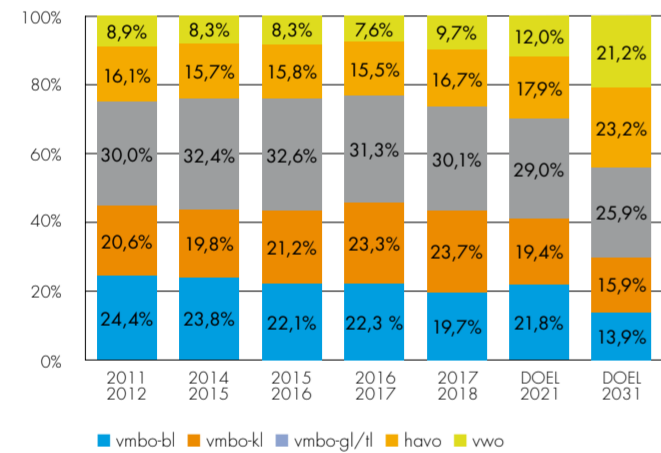
De pijler school bestaat uit twee onderdelen: De Children's Zone en Kiezen voor Vakmanschap. In de Children's Zone wordt sinds september 2019 ook per week 10 uur dagprogrammering aangeboden. Kinderen en jongeren worden gestimuleerd in het behalen van een zo hoog mogelijke opleiding, passend bij hun talenten. Ook worden ze enthousiast gemaakt om een studierichting met een goed arbeidsmarktperspectief te kiezen: techniek, haven en zorg.

CHILDREN'S ZONE

Doelen in zicht?

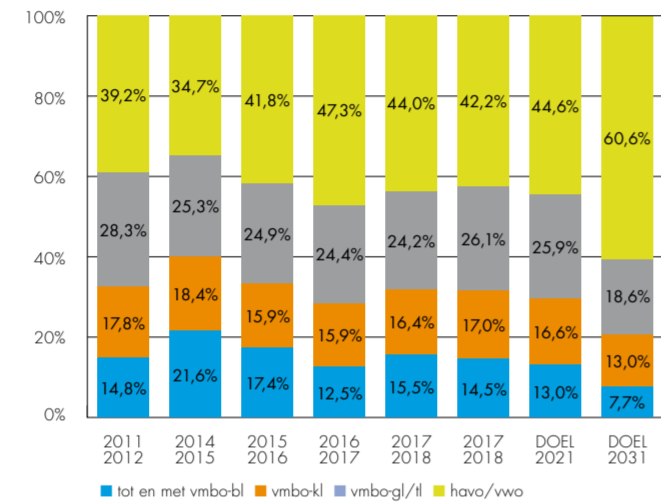
Er zijn veel hoopvolle ontwikkelingen. Zo zijn er voor het eerst resultaatverbeteringen zichtbaar in het voortgezet onderwijs. Het aandeel havo/vwo geslaagden is in schooljaar 2017/18 toegenomen naar 26,4% en het verschil met de G4 is voor het eerst verkleind (met 7%). Met 30,8% komt ook het percentage leerlingen dat in 2018/19 in de derde en vierde klas op havo/vwo-niveau zit, nu al dichtbij het streefniveau van 2021 van 31,3%. Verder is er een afname van het aandeel jongeren dat afstroomt, dat wil zeggen een lagere positie had in de derde klas van het voortgezet onderwijs ten opzichte van het basisschooladvies. Het gaat om een afname van 21,4% in 2016-17 naar 14,9% in 2018/19. Bij alle G4 leerlingen ging het in dezelfde periode om een afname van 15% naar 13,2%. Bovendien zat 11,2% van de leerlingen van Zuid in schooljaar 2018/19 op een hogere positie dan het basisschooladvies tegen 9,6% van de G4 leerlingen.

Grafiek 1: geslaagden in het voortgezet onderwijs naar niveau en schooljaar

Eenzelfde beweging is ook te zien op het mbo. De studenten van Zuid hebben ten aanzien van het aandeel mbo-niveau 3 en 4 onder de mbo gediplomeerden, het verschil met de G4 met 95% verkleind (alle MBO-studenten: 93%). De eindopbrengsten basisonderwijs (schooljaar 2018/19) zijn helaas achteruitgegaan. Dit was nog een schooljaar met 6 uur extra les, niet de huidige 10 uur dagprogrammering gefinancierd uit de Regio Deal Rotterdam Zuid. Er is nog wel steeds verbetering ten opzichte van het 0-jaar 2011/12. Het verschil met de G4 ten aanzien van aandeel havo/vwo adviezen is G4 ook groter geworden dan twee jaar geleden. In de vorige rapportage was het verschil met 31% overbrugd vanaf 2011/12. Dat is afgenomen tot 15%. Positief is dat minder kinderen vmbobasis/kader advies hebben gekregen. Het 2021-doel (25% van verschil t.o.v. G4 overbrugd)

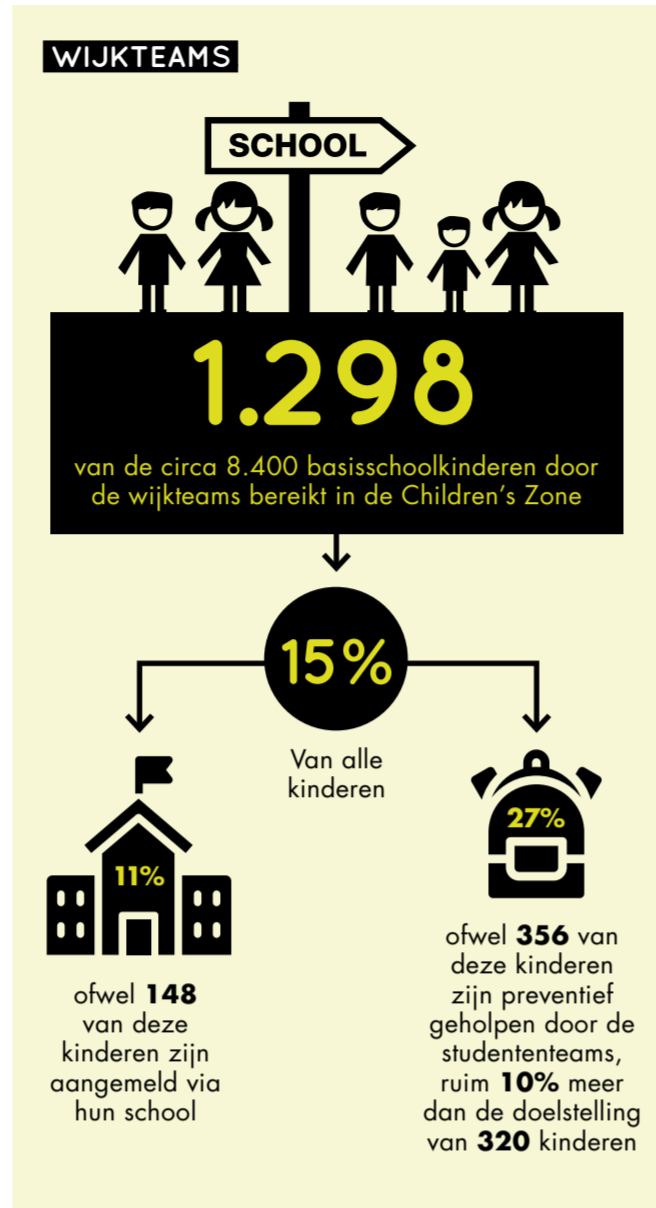
Grafiek 2: eindadviezen groep 8

is nog steeds haalbaar. In plaats van eindtoetscores gebruikt de onderwijsinspectie sinds 2015/16 referentieniveaus als indicator. Ten opzichte van schooljaar 2015/16 hebben de leerlingen van Zuid op het Fundamenteel niveau en hoger het verschil kleiner gemaakt met 37,5% en op Streefniveau (2F en S) (slechts) 0,9%. Verklaringen voor deze ontwikkelingen zijn divers en voor het inlopen van onderwijsachterstanden is geen eenduidige oplossing. Het ligt voor de hand dat het lerarentekort een rol heeft gespeeld. Hoeveel pas sinds februari 2020 goede cijfers op gebiedsniveau over de omvang van het lerarentekort beschikbaar zijn, speelt het probleem al een aantal jaren. Daarbij is er overigens geen verschil tussen scholen met de 10 uur extra dagprogrammering en scholen zonder.

Dagprogrammering

Ondanks het lerarentekort zijn de scholen (gemeentelijke) partners erin geslaagd de volledige stap van 6 naar 10 uren extra aanbod voor leerlingen op de basisscholen te maken of grotendeels te maken. Dat is een geweldige prestatie. In het nieuwe schooljaar 2020/21 richten we onze aandacht op de kwaliteit van het aanbod. Ook zal een aantal scholen van buiten de Children's Zone mee gaan doen. Met de start van het Uitvoeringsplan 2019-2022 is een stuurgroep Children's Zone ingericht en een opgaveteam voor zowel de dagprogrammering als ondersteunende zorg. Hierdoor zijn de schoolbesturen, schoolleiders en gemeente beter in staat gebleken om de in voorgaande jaren geconstateerde uitvoeringsproblemen aan te pakken. De schoolleiders hebben het initiatief genomen om het Meesterlab op Zuid te starten. In het Meesterlab op Zuid gaan schoolleiders samen met (wetenschappelijke) partners aan de slag met het doorontwikkelen en onderzoeken van het zo effectief

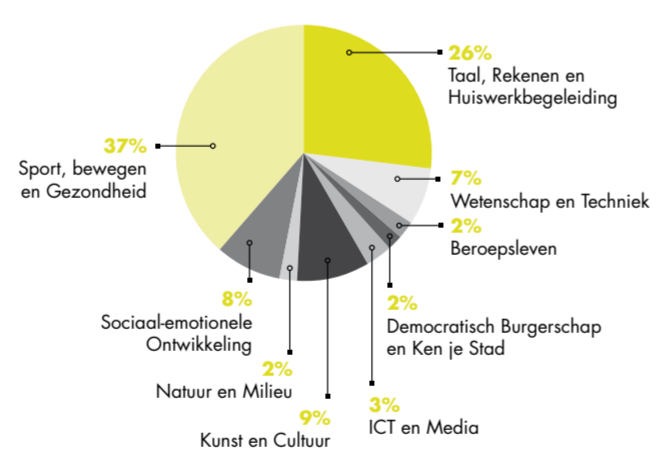

mogelijk aanpakken van onderwijsachterstanden. In schooljaar 2020/21 zullen op een aantal scholen experimenten starten.

Samenwerken in de Children's Zone

Gerichte schoolondersteunende zorg blijft veel aandacht vragen en is niet vanzelfsprekend. Het blijft lastig om het aandeel door de wijkteams bereikte kinderen op de nodig geachte 25% te krijgen. De helft van wat een kind leert, leert het thuis. Omdat scholen kinderen en ouders elk dag zien en belang hebben bij adequate ondersteuning thuis, is een belangrijke rol voor de scholen weggelegd. Op Zuid voeden we onze kinderen samen op. Daarbij worden de scholen ontzorgd: na het signaal gaat de hulpverlening met het gezin verder. Zie voor verdere informatie de paragraaf Thuisbasis op Orde.

Grafiek 3: invulling dagprogrammering in de Children's zone

BRIDGE: KIEZEN VOOR VAKMANSCHAP IN DE ZORG, HAVEN EN TECHNIEK

Het programma BRIDGE zorgt voor een samenhangende en doorlopende loopbaanoriëntatie en -begeleiding voor kinderen van de basisschool tot en met de arbeidsmarkt. Jongeren worden begeleid naar een baan in een kansrijke sector: techniek, zorg en haven. Het onderzoeksbureau SEOR van de Erasmus universiteit heeft ten behoeve van het programma het onderzoeksrapport 'De brug van school naar werk' (oktober 2019) opgesteld. Vanuit arbeidsmarktperspectief is de inzet op de keuze voor techniek, zorg en logistiek nog onverminderd relevant. Maatschappelijk gezien verdient het BRIDGE-programma zichzelf al terug bij een relatief klein aantal extra jongeren (circa 21 van de jaarlijkse 2000) dat een keuze maakt voor zorg, haven en techniek.

Organisatie en financiën

In 2019 is een stuurgroep Vakmanschap ingericht die zowel het programma BRIDGE als het programma Techniekonderwijs op Zuid aanstuurt op het behalen van de doelstelling: 50% van de mbo-studenten van Zuid kiest voor een opleiding in zorg, haven en techniek. Met deze stuurgroep Vakmanschap zijn de schoolbesturen van het vmbo en mbo beter aangesloten. Na de beëindiging van de Europese Urban Innovative Action-subsidie in oktober 2019 is voor de jaren 2020 en 2021 het BRIDGE-programma gefinancierd met de inhoudelijk en organisatorisch naast liggende projecten en programma's Tech op Zuid, de LeerWerkAkkorden en de Dagprogrammering. De subsidie voor Tech op Zuid loopt van 1-1-2020 tot 31-12-2023.

Doelen in zicht?

Uit de meest recente cijfers (zie tabel 1) over de in- en uitstroom in de opleidingen techniek en zorg & welzijn van het schooljaar 2017-2018 blijkt dat de instroom in de derde klas vmbo bij techniek is toegenomen van 23,9% naar 25,8%. In schooljaar 2018-2019 is helaas een lichte afname te zien van 2,7%, naar 23,1%. In 2017-2018 zien we vooral in de uitstroom vmbo-techniek een forse toename, van 19,8% naar 27,8% en het daaropvolgende schooljaar een lichte daling naar 23,9%. De in- en uitstroom vmbo richting zorg & welzijn blijft zowel in schooljaar 2017-2018 als 2018-2019 stijgen.

De instroom mbo-sector techniek is in 2017-2018 licht toegenomen, van 30,9% naar 31,1% en de uitstroom mbo sector techniek heeft in hetzelfde schooljaar een lichte afname, van 32,4% naar 32,1%. Schooljaar 2018-2019 blijft met een uitstroom van 31,9%, redelijk stabiel. De instroom mbo-sector zorg is in 2017-2018 toegenomen, van 12,4% naar 12,9% en helaas is er een lichte daling in 2018-2019 naar 11,6%. De uitstroom mbo-zorg laat beide schooljaren een toename zien, van 10% naar 11,1% in 2017-2018 naar 11,6% in 2018-2019. Het doel is: uitstroom 35% met een mbo-diploma techniek en 15% zorg. Ten opzichte van het startjaar is het verschil tot het doel voor techniek met 75% verkleind en voor zorg is dit 48%.

In vergelijking met de G4 (grafiek 3) zien we dat vanaf schooljaar 2011/12 het aandeel studenten van Rotterdam Zuid in de opleidingen voor de kansrijke sectoren harder is gestegen dan in de G4. Voor techniek (inclusief vervoer, transport en logistiek) met 8,2% in Zuid tegen 1,5% in de G4. Voor Zorg gaat het om 6,3% tegen 4,5%.

Implementatie loopbaan oriëntatie en begeleiding (LOB)

Met behulp van de Routekaart geven alle scholen van Zuid invulling aan een compleet LOB-programma voor hun leerlingen

en hun ouders. Daarbij wordt de website www.gaanvooreenbaan.nu gebruikt. De basisscholen op Zuid voeren steeds meer activiteiten uit met hun leerlingen op het gebied van LOB. Gemiddeld 7,5 activiteiten. De kwantiteit van het programma voldoet daarmee bij de meeste basisscholen. De volgende uitdaging is dat activiteiten meer impact maken. Om dit te bereiken moeten de nu nog vaak losse activiteiten worden omgezet in een samenhangend programma waarbij met name het uitvoeren van de activiteiten rondom kiezen en reflecteren belangrijk zijn.

Voor het voortgezet onderwijs is een afname van het aantal activiteiten te zien. Met de huidige cijfers gaat het om gemiddeld bijna 6 activiteiten per school in de onderbouw en 7 in de bovenbouw. Dit is deels te verklaren doordat er waarschijnlijk bij een aantal scholen te weinig of niet geregistreerd is in plaats van dat er daadwerkelijk minder activiteiten plaatsvinden. Dit zal gemonitord worden in het volgende schooljaar.

Techniekonderwijs op Zuid

In 2019 heeft het ministerie van OCW een subsidie van €8 miljoen toegekend aan de onderwijs partners vanuit Sterk Techniek Onderwijs. Het daarmee gefinancierde programma heet Techopzuid en is begonnen per 1 januari 2020. Onderdelen zijn onder andere: actualiseren van machines en leermateriaal voor onderwijs, creëren van een beter aanbod in techniekonderwijs, doorlopende leerlijnen vmbo-mbo, professionaliseren van docenten en het verbeteren van techniekonderwijs op de basisscholen. Daarnaast is er veel aandacht voor LOB door het versterken van BRIDGE en het meedoen aan skillswedstrijden.

Aandachtspunt is dat in schooljaar 2018-19 59% van de leerlingen op de vmbo scholen van Zuid (met uitzondering van het Wartburg) onderwijs volgden waar een techniek profiel wordt aangeboden en 84% op een school met een zorg & welzijns profiel. Dit betekent dat 41% van de leerlingen onderwijs volgt op een school waar niet gekozen kan worden voor techniek. De NPRZ-partners hebben het voornemen dit aandeel te verhogen. Ter vergelijking: 90% van de leerlingen volgt onderwijs op een vmbo-school waar voor het economieprofiel gekozen kan worden (bron SEOR okt 2019).

Tabel 1: in- uitstroom cijfers % leerlingen en studenten in het vmbo en mbo

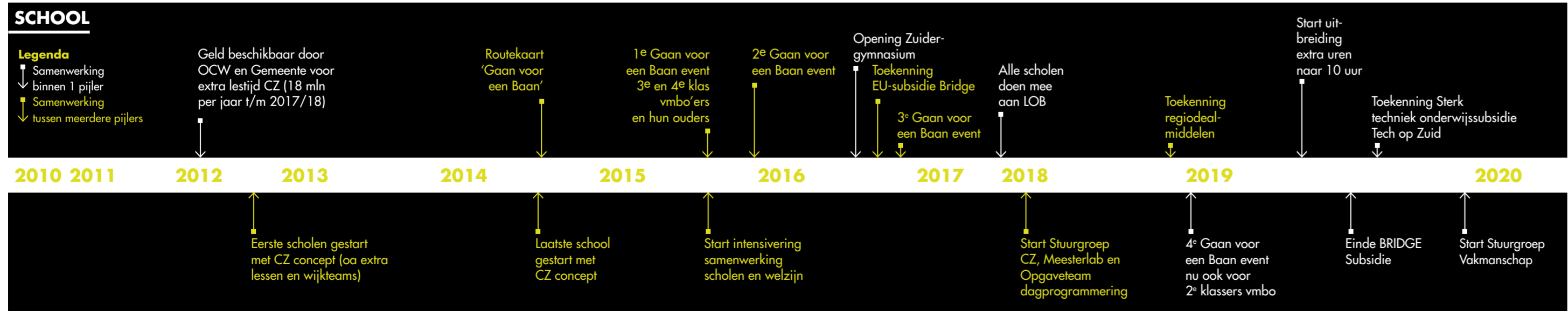
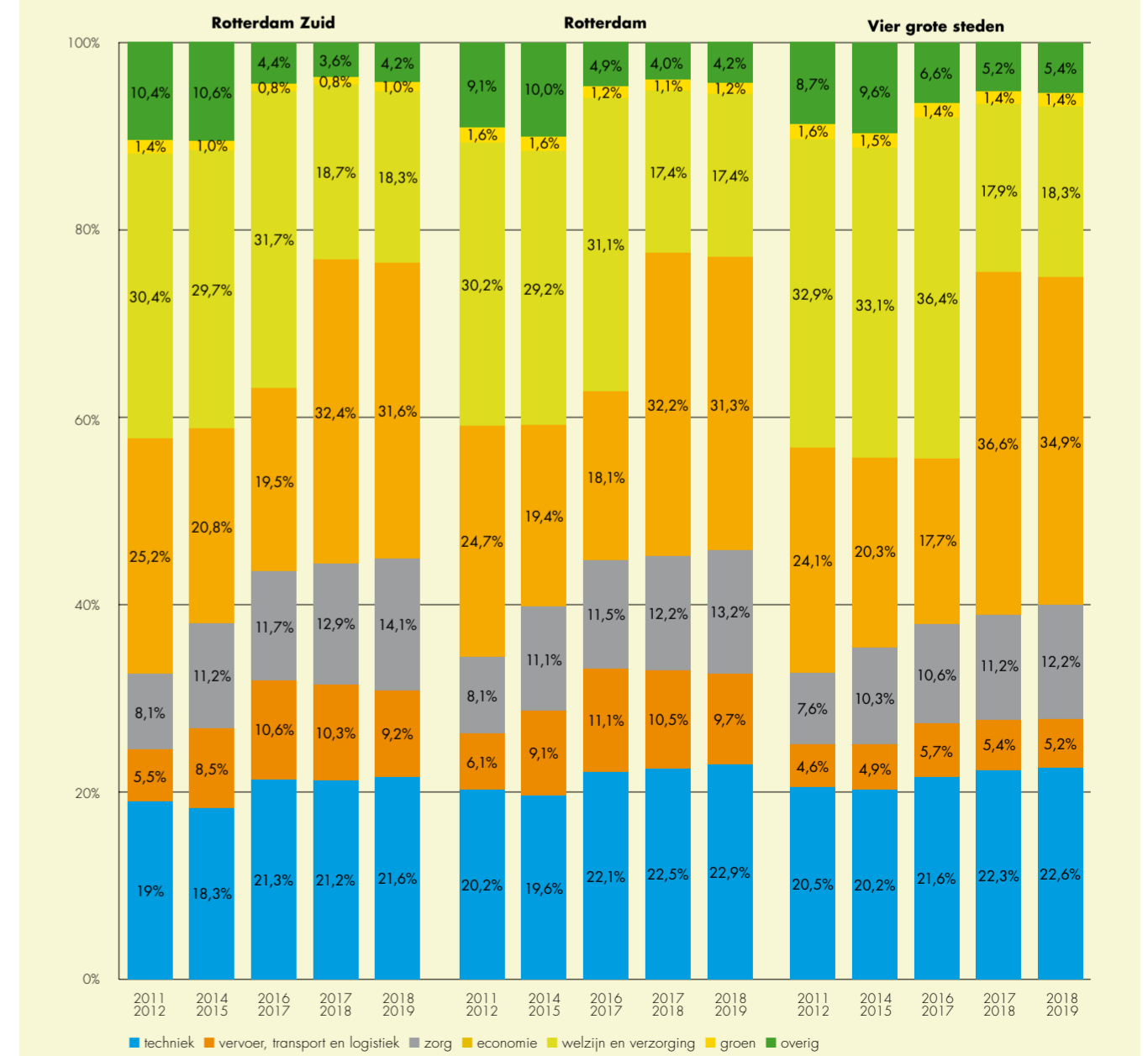
Instroom VO (klas 3)	2011 2012	2016 2017	2017 2018	2018 2019
VMBO techniek	15,8%	23,9%	25,8%	23,1%
VMBO Z&W	36,5%	37,1%	37,7%	40,2%
VMBO ec-agr	47,1%	39,0%	36,4%	36,7%

Uitstroom VO	2011 2012	2016 2017	2017 2018	2018 2019
VMBO techniek	20,1%	19,8%	27,8%	23,9%
VMBO Z&W	32,8%	37,4%	38,8%	40,0%
VMBO ec-agr	47,1%	42,7%	33,4%	36,1%

Instroom MBO	2011 2012	2016 2017	2017 2018	2018 2019
Techniek 1/2	13,0%	12,8%	13,1%	12,0%
Techniek 3/4	10,6%	18,1%	18,0%	18,2%
Totaal Techniek	23,6%	30,9%	31,1%	30,2%
Zorg	7,5%	12,4%	12,9%	11,6%
Overig	68,9%	56,7%	56,0%	56,5%

Uitstroom MBO	2011 2012	2016 2017	2017 2018	2018 2019	Doel 2020
Techniek 1/2	13,0%	9,3%	6,6%	6,7%	
Techniek 3/4	10,6%	23,1%	25,5%	25,2%	
Totaal Techniek	23,6%	32,4%	32,1%	31,9%	35,0%
Zorg	7,5%	10,0%	11,1%	11,6%	15%
Overig	68,9%	57,6%	56,9%	56,5%	

Grafiek 3: studenten (alle klassen, alle niveaus en alle leeftijden) in het mbo naar sector naar woongebied en jaar

3. Werk

In de pijler Werk staan twee doelgroepen centraal: jongeren met een diploma die hun eerste stappen zetten op de arbeidsmarkt en werkzoekenden met een uitkering.

Aan deze doelgroepen zijn twee doelstellingen gekoppeld. Het terugdringen van bijstandsafhankelijkheid op Zuid naar G4-niveau en het beschikbaar stellen van jaarlijks zeshonderd AanDeBak-garanties voor jongeren. Hierbij gaat het om jongeren die kiezen voor een mbo-opleiding in techniek, haven, food, bouw&infra, logistiek en zorg. Daarnaast zijn er AanDeBak-garanties bij partners in het programma die ook behoefte hebben aan nieuwe instroom, zoals de politie en het onderwijs.

Voor de doelgroep werkzoekenden met een uitkering geldt dat het aandeel van Zuid in het totale bestandsvolume van Rotterdam, in twintig jaar tijd moet worden verlaagd. Van een proportioneel aandeel in de bijstandsuitkeringen (40%), naar een proportioneel aandeel in 2032 naar rato van het aantal inwoners op Zuid (31,8%). Als dat lineair zou dalen, dan moet aan het eind van deze programmaperiode in 2022 het aandeel van Zuid 37,4% van het totaal bedragen. Voor het eerst heeft het NPRZ hiervoor via de Regio Deal Rotterdam Zuid, dubbele extra middelen beschikbaar.

Samen voor Zuid

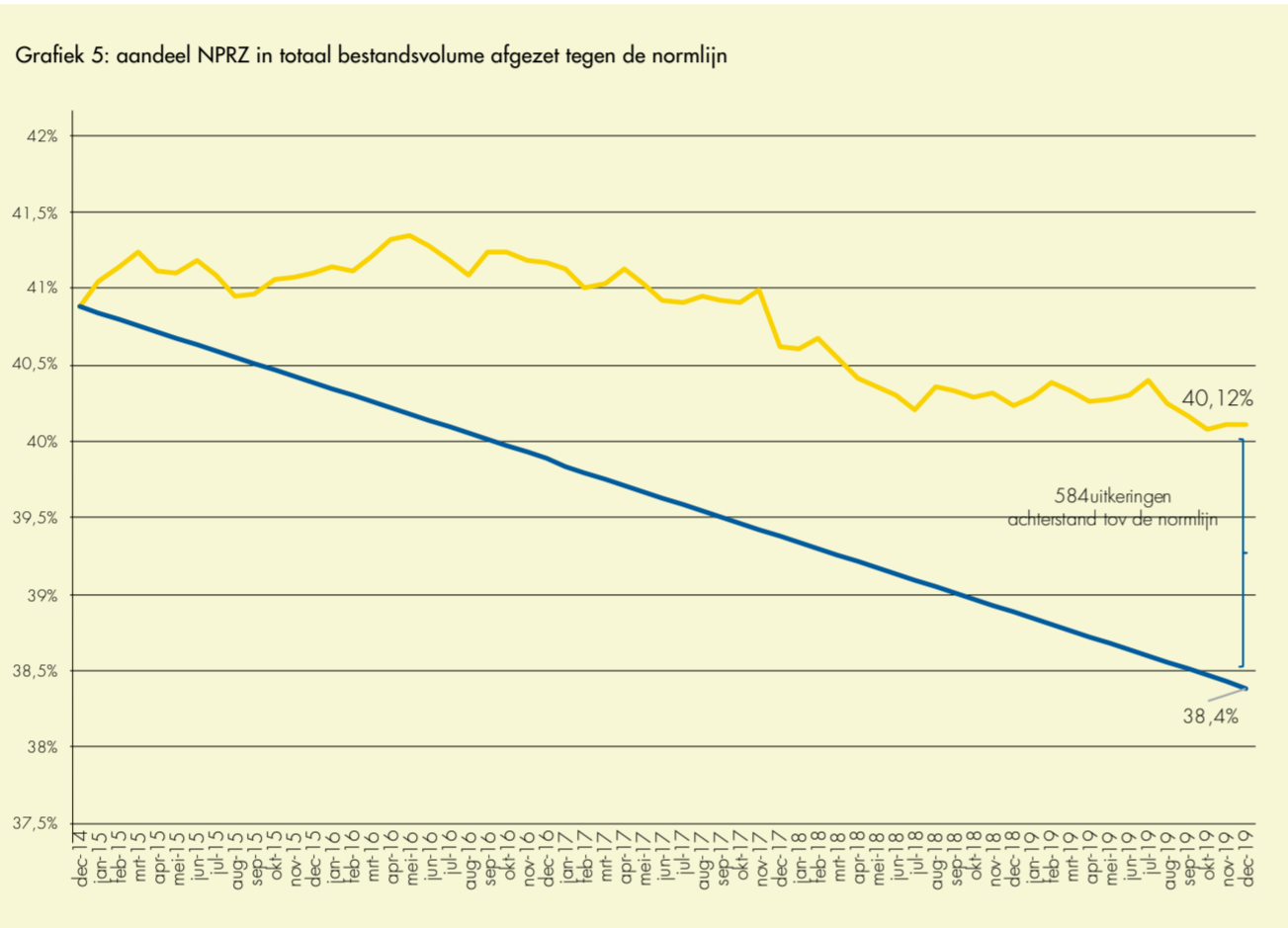
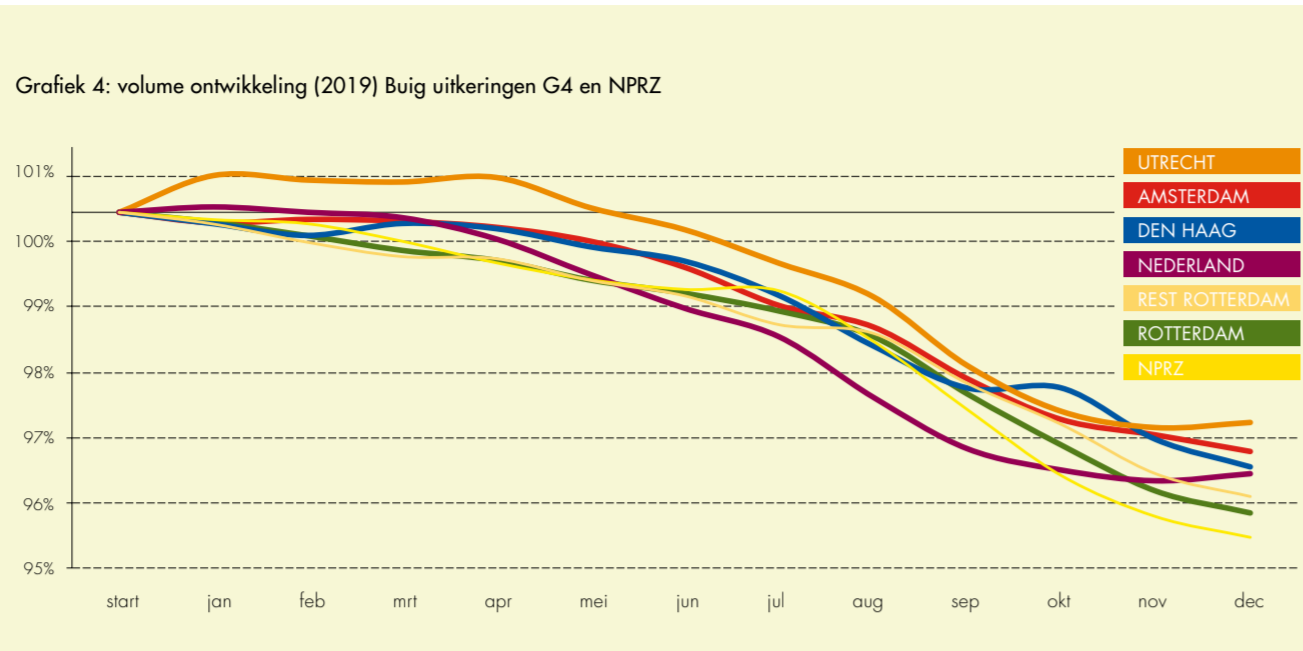
In december 2018 tekenden rijk, gemeente en programma-bureau NPRZ de Regio Deal Rotterdam Zuid. Hiermee werd een stevige basis gelegd voor het NPRZ-programma onderdeel Samen voor Zuid, dat in januari 2019 van start ging. Met in totaal €48 miljoen verdeeld over vier jaar, wordt de dienstverlening geïntensiveerd: met extra consultants, een nauwere sa-

Voor mensen die vanuit een uitkering aan het werk gaan is het van belang dat ze geen zorgen hebben over een stabiel inkomen bij wisselende inkomsten.

menwerking tussen werk en hulpverlening en het geschikt maken van vacatures voor Rotterdammers van Zuid. Meer aandacht en intensieve begeleiding van betrokken huishoudens moeten belemmeringen wegnemen die werken in de weg staan. Voor Zuid kwam 68 fte medewerkers bij W&I en MO beschikbaar. Als gevolg hiervan is het aantal contactmomenten met werkzoekenden op Zuid in 2019 toegenomen met 45.100. Een groei van 44% t.o.v. 2018.

Ontwikkeling in het bijstandsbestand

In grafiek 4 is het relatieve verloop in 2019 van de bestandontwikkeling Participatiewet van de G4 (cijfers onderlinge uitwisseling) en landelijk (CBS-cijfers) met de meest actuele maandcijfers

in beeld gebracht. De lijnen laten de bestandsontwikkeling van de P-wet zien t.o.v. de stand op 31-12-2018 (=100%). Het goede nieuws in deze grafiek, is dat op 31 december 2019 zowel Rotterdam als Rotterdam Zuid in vergelijking met de G4 goed presteert. Dit was ook in het voorgaande jaar het geval. De achterstand met de G4 is vanaf het begin van het NPRZ nu met 11% ingelopen.

Hoewel het aantal mensen in de bijstand zich op Zuid relatief gunstig ontwikkelt en de cijfers voorzichtig de goede kant op bewegen, heeft het afgelopen jaar nog niet geleid tot de gewenste trendbreuk. Het streven was om eind 2019 een relatieve verhouding ten opzichte van Rotterdam te realiseren van 38,4%. Het aandeel bijstandsgerechtigden op Zuid is echter blijven steken op 40,12%. Een daling van 0,2% ten opzichte van 2018 (40,29%). In absolute aantallen is eind 2019 sprake van een daling van 697 uitkeringen ten opzichte van december 2018. De trend is zichtbaar in grafiek 5.

Toch is er reden tot voorzichtig optimisme. Hoewel werkzoekenden op Zuid vanwege laag opleidingsniveau, onvoldoende werkervaring en taalachterstanden behoren tot de meest kwetsbare groep op de arbeidsmarkt, stromen steeds meer mensen van Zuid uit de uitkering vanwege het vinden van werk. In 2019 was de uitstroom naar werk, de voornaamste reden voor Zuidelingen om uit de uitkering te geraken. Vaker dus dan om andere redenen, zoals een verhuizing of het starten van een studie: 1.854 vs. 1.604. De jaarlijkse doelstelling van 2200 uitstroom naar werk, is echter nog niet gehaald. Dit benadrukt het belang van extra investeren in kwetsbare huishoudens en kandidaten. Het vraagt tegelijkertijd om extra alertheid om kansen op de arbeidsmarkt niet onbenut te laten. Er worden in 2019 meer dan voldoende vacatures binnengehaald die ook geschikt zijn voor mensen aan de basis van de arbeidsmarkt. Van de 2.963 over heel 2019 ingediende vacatures, waren eind nog 1.204 beschikbare, niet vervulde vacatures.

Social Return on Investment

Een van de instrumenten die bij moet dragen aan meer uitstroom naar werk, is de inzet van Social Return bij inkoopafspraken van NPRZ-partners. Het realiseren van met name werkervaringsplaatsen voor werkzoekenden met een uitkering is een uitgelezen kans om doelstellingen op werk te behalen. Evenals de voorgaande jaren is de conclusie dat dit instrument nog onvoldoende effect heeft voor inwoners van Rotterdam Zuid. Deze conclusie is ook door de Rekenkamer getrokken. De gemeente heeft in haar reactie op het rapport de verwachting uitgesproken dat de herziening van het regionale Social Return beleid en het aansluiten bij de aanpak in Samen voor Zuid, ertoe leidt dat er meer kandidaten van Zuid geplaatst worden. Het aandeel van Zuid in de bezetting van plekken die via SROI vrijkomen, blijft steken op 25,1% in alle Social Return-doelgroepen samen: 420 van de in totaal 1672 vervulde plekken, zoals te zien in onderstaande tabel.

Doelgroep NPRZ	Aantal
Garantiebanen	1
IOAW	2
Leerlingen/Stagiairs	212
Onbekend	3
SW	12
Vrijwilliger	5
WW	43
WWB	137
Wajong	5
Totaal NPRZ	420
Totaal Rotterdam	1.672

Dit blijft onder de gewenste procentuele benutting van 40 tot 50 procent voor Zuid.

Het NPRZ Dedicated Team, dat al vanaf 2016 wordt ingezet om kandidaten van Zuid te matchen op vacatures, heeft 104 van de 109 aan hen aangeboden SROI-vacatures weten te benutten. Het afgelopen jaar is dit team beter aangehaakt op de vervulling van Social Return-afspraken. Het is zaak dat er meer kandidaten van Zuid worden uitgenodigd. De vier woningbouwcorporaties van Zuid (Woonstad Rotterdam, Havensteder, Woonbron en Vestia) hebben in totaal 146 van de in een eerder convenant beoogde 250 Social Return plekken vervuld, zoals te zien is in de tabel hieronder.

Opdrachtgever	Unieke Inzet
Stichting Havensteder	41
Vestia	3
Woonbron	4
Woonstad Rotterdam	98
Totaal	146

Samenwerking Prestatie010 en Wijkteams

Voor bijna de helft van alle bijstandsgerechtigden op Rotterdam Zuid geldt dat ze niet direct bemiddelbaar zijn naar werk. Ook deze Rotterdammers moeten perspectief hebben op een zelfstandig inkomen door werk. Met de extra middelen uit de Regio Deal is het aantal consultants bij de betreffende afdeling Prestatie010 uitgebreid, voor begeleiding van deze groep via vrijwilligerswerk op weg naar werk.

Ook zijn instrumenten ter beschikking gesteld, onder andere salicitatie- en assertiviteitstrainingen en taaltrajecten.

Van alle werkzoekenden uit de doelgroep van Prestatie010 die hier gebruik van maken, is 67% afkomstig van Zuid: 76 van

↑ Feestelijke start Samen voor Zuid

114 kandidaten. Door een nauwe samenwerking met werkconsulenten van W&I komen kandidaten eerder in het vizier voor beschikbare vacatures. In 2019 zijn op die manier 369 kandidaten overgedragen. Daarnaast zijn 96 kandidaten direct uitgestroomd naar werk. Het totaal aantal blijft nog achter op de afgesproken doelstelling van 700. Afgesproken is om het klantenbestand van Prestatie010 op Zuid in vier jaar tijd substantieel te laten dalen. Van 8200 in 2018 naar 6500 in 2022. Deze indicator laat een positieve ontwikkeling zien: in 2019 waren 6708 uitkeringsgerechtigden uit deze doelgroep woonachtig op Zuid.

Naast het ontwikkelen van werk gerelateerde vaardigheden, is ondersteuning van werkzoekenden en hun gezinnen bij hulpvragen cruciaal. De eerder opgestarte experimentele aanpak waarbij werkconsulenten en wijkteammedewerkers 'hand-in-hand' samenwerken om werkzoekenden te begeleiden, is in 2019 doorgezet. Vijfentwintig werkzoekenden van Zuid zijn in 2019 op deze manier bijgestaan. Tevens is afgesproken dat jaarlijks 1000 huishoudens met een uitkering bereikt zouden worden door het wijkteam. In 2019 zijn op Zuid in totaal liefst 1855 uitkeringsgerechtigden door het wijkteam bereikt. Dit is 11,7% van alle huishoudens die in 2019 op enig moment afhankelijk waren van een uitkering (15.867 in Charlois, Feijenoord en IJsselmonde). Deze aantallen bevestigen het beeld dat veel huishoudens op Zuid baat hebben bij hulp en ondersteuning.

Inkomenszekerheid

Voor mensen die vanuit een uitkering aan het werk gaan, is het van groot belang dat ze zich geen zorgen hoeven te maken over een stabiel inkomen wanneer er sprake is van wisselende verdiensten. Met de toevoeging van een speciaal team, moet dit worden gewaarborgd. Inkomenszekerheid is binnen Samen voor Zuid benoemd als een randvoorwaarde voor duurzame re-integratie van werkzoekenden. In 2019 is afgesproken dat er een voorstel komt om werkzoekenden te ontzorgen bij onregelmatig of deeltijd werk. Bijvoorbeeld door vanuit de uitkeringsverzekering sneller te reageren op onregelmatige inkomsten en toeslagen.

Handhaving

Jaarlijks worden in heel Rotterdam 6000 werkzoekenden gesproken om de rechtmatigheid van de uitkering te toetsen. Die gesprekken worden ook gebruikt om een breder beeld te krijgen van de situatie van de werkzoekende, zodat indien nodig hulpverlening kan worden ingeschakeld. Voor Rotterdam Zuid is afgesproken dat in 2019, 2.060 heronderzoeken worden gedaan. In de praktijk zijn in 2019 op Zuid in totaal 2.865 heronderzoeken uitgevoerd. Dat zijn er 805 meer dan afgesproken. Naast het feit dat er controle plaatsvindt op rechtmatigheid van de uitkering, vinden ook heronderzoeken plaats op basis van verkregen signalen. Zoals bijvoorbeeld het onvoldoende meewerken aan het vinden van werk. Hiervan zijn er op Zuid 598 uitgevoerd. In heel Rotterdam vonden 824 van dit soort onderzoeken plaats. 72,6% heeft dus betrekking op Zuid. Ook wordt op Zuid naar verhouding vaker een gegronde reden gevonden om naar aanleiding van het heronderzoek de uitkering te beëindigen. In het NPRZ-gebied bedroeg het percentage beëindigde uitkeringen na afgeronde onderzoeken 12,3%. Voor de rest van Rotterdam was dat 10,3%.

JONGEREN MET EEN DIPLOMA

AanDeBak-garanties

Het aantal door werkgevers beschikbaar gestelde carrière startgaranties is sinds de laatste rapportage (schooljaar 2017/2018) van 472 naar 702 (stand op 1 januari 2020). Het aantal ADB-garanties is met de aansluiting van nieuwe werkgevers flink uitgebreid en zit nu ruim boven de afgesproken 600. De verdeling van de ADB-garanties over de aangesloten werkgevers, opleidingsbedrijven en brancheorganisaties is als volgt:

Sector	Werkgevers	Aantal per jaar
Haven	Deltalinqs	100
Techniek	Ministerie van Defensie	100
	Stadsbeheer Rotterdam	22
	Installatiewerk Zuid-Holland / Metalent	40
	Bouwend NL / Rijnmond Bouw en SGP Infra	50
	RET	10
	Sectorinstituut Transport en Logistiek	25
	Food Innovation Academy	30
Zorg	deRotterdamseZorg	180
	Kinderopvangorganisaties Rotterdam	100
Partners	Politie	45
Totaal		702

Met het programma BRIDGE hebben de ADB-garanties een flinke impuls gekregen. Zo was er in 2019 volop ruimte voor acquisitie van nieuwe garanties. De grote vraag naar vakmensen in haven, zorg en techniek biedt volop kansen aan jongeren van Zuid.

In totaal hebben zich in schooljaar 2019/2020, 588 leerlingen ingeschreven op een opleiding met een AanDeBak-garantie. Deze flinke toename ten opzichte van de voorgaande jaren, is voor een groot deel te danken aan het feit dat vanaf dit schooljaar een groter aantal opleidingen bij Techniek College Rotterdam in aanmerking komt voor een ADB-garantie bij Defensie.

Werken bij partners van Zuid

Naast de 100 reeds in 2017 afgesproken startgaranties voor de pabo bij de Rotterdamse schoolbesturen van Zuid, hebben zich nieuwe NPRZ partners aangesloten bij de ADB-garanties. Tien kinderopvangorganisaties: KindeRdam, Kiddoozz, Kinder Service Hotels, Groeibriljant, Bij De Hand, Mundo, Rotterdamse Peuterschool, Kind van Zuid, Zus en Zo en De Droomplaats bieden in totaal vanaf het nieuwe schooljaar 2020/2021, 100 ADB-garanties. Ook de politie eenheid Rotterdam heeft zich geïnteresseerd aan 45 plaatsen per 1 januari 2020. deRotterdamseZorg heeft bovendien afgesproken nog eens 20 extra plekken voor jongeren van Zuid die kiezen voor een opleiding in de zorg. Hiermee stijgt het aantal ADB-garanties in de zorg naar 180.

↑ Kinderopvang en Politie: nieuwe partners AanDeBak-garantie

WERK

Legenda
 ↓ Samenwerking binnen 1 pijler
 ↓ Samenwerking tussen meerdere pijlers

2010: Afspraak 40% van de inzet W&I

2011: 100 Carrièrestart Garanties (CSG's) Deltalinqs

2012: 10 CSG's RET

2013: 30 CSG's Food

2014: 100 CSG's Defensie

2015: 120 CSG's Zorg

2016: 140 CSG's Zorg

2017: Start 3 experimenten WenI voor Zuid

2018: 50 CSG's bouw

2019: Start Samen voor Zuid met 48 mln uit de Regio Deal Rotterdam Zuid

2020: Afsluiting BRIDGE

2013: 100 CSG's Deltalinqs

2014: 30 CSG's Food

2015: 120 CSG's Zorg

2016: 140 CSG's Zorg

2017: Start 3 experimenten WenI voor Zuid

2018: 50 CSG's bouw

2019: Start Samen voor Zuid met 48 mln uit de Regio Deal Rotterdam Zuid

2020: Afsluiting BRIDGE

Piloten werkweekagenda, wijkgestuurd werken en hand-in-hand

AanDeBak-garanties voor nieuwe uitvoeringsperiode met Sectorinstituut Transport en Logistiek (25), Installatie Werk Zuid-Holland en Metalent (totaal 40)

Einde experimentele pilots op Zuid

Bestandsontwikkeling Zuid voor 2e jaar op rij lager dan G4

4. Wonen

De pijler Wonen is gericht op het verbeteren van de woningvoorraad én het woon- en leefklimaat in Rotterdam Zuid. Het doel is aantrekkelijke en meer gedifferentieerde woonmilieus maken, zodat voor verschillende huishoudens en inkomens een woning beschikbaar is. De focuswijken worden aantrekkelijke woonmilieus voor de huidige bewoners, voor sociale stijgers uit Zuid die nu te vaak de wijk verlaten en voor nieuwkomers die hier een volgende stap in hun wooncarrière willen maken.

In 2019 is veel gebeurd rondom het wonen en bouwen op Zuid. In de media domineerde de sloop en de verhuizing van bewoners uit de Tweebosbuurt en Wielewaal. Deze aandacht is begrijpelijk, maar er is veel meer gebeurd. Naast planvorming rondom Feyenoord City en de Hoogbouwvisie zijn ook letterlijk de contouren van Zuid zichtbaar veranderd; denk aan de ontwikkeling van de Rijnhaven, de bouw op de Kop van Katendrecht, de woningbouw van Parkstad en Hart van Zuid. Met de middelen uit de Regio Deal Rotterdam Zuid van het Rijk

en de gemeente Rotterdam voor de aanpak van de particuliere voorraad en de inzet van de corporaties voor hun eigen voorraad, was er begin 2019 een solide start van deze uitvoeringsperiode. De woningmarkt op Zuid profiteerde van de toegenomen druk in de regio en de WOZ-waardes stegen flink, waardoor ze voor het eerst boven het niveau van de crisis van 2009 uitkwamen. Ook voor de toekomst zijn belangrijke stappen gezet. De gemeente heeft het Werkprogramma NPRZ Wonen vastgesteld. De nadruk zal komende jaren liggen op verbetering van de woningvoorraad in de Tarwewijk en Carnisse. In het werkprogramma zijn ruim 50 projecten opgenomen en van de meeste projecten is de voorbereiding inmiddels gestart. De gemeente en de corporaties hebben een bestuurlijke overeenkomst over de verbetering van de balans in de woningvoorraad gesloten. Voor veel delen van Zuid betekent dat een afname van de sociale voorraad en toewerken naar meer sociaal plus en het midden- en hogere segment. Naar aanleiding van signalen van onder andere makelaars over te hoge huren in de goedkope particuliere voorraad is de aanpak (Ver)huren in Carnisse ontwikkeld. Uit adrescontroles van de GI-teams en huurteams in de Tarwewijk en Carnisse blijkt dat er veel misstanden zijn in de particulier verhuurde panden. Zo bleek in de Tarwewijk bijvoorbeeld 67% van de huren te hoog en op 25% van de adressen waren er afwijkingen van de bevolkingsadministratie. Aandacht voor voldoende handhavings- en opvolgcapaciteit is daarom voor 2020 belangrijk. Andere elementen in de aanpak zijn gesprekken van de gemeente met nieuwe particuliere verhuurders over goed verhuurderschap, het invoeren van een verhuurdersvergunning en inzet van huurteams. Omdat huurders vaak hun recht niet durven te halen, is het nodig dat het Rijk landelijke of uitzonderingswetgeving ontwikkelt waardoor de gemeente sterker kan ingrijpen in de huurmarkt.

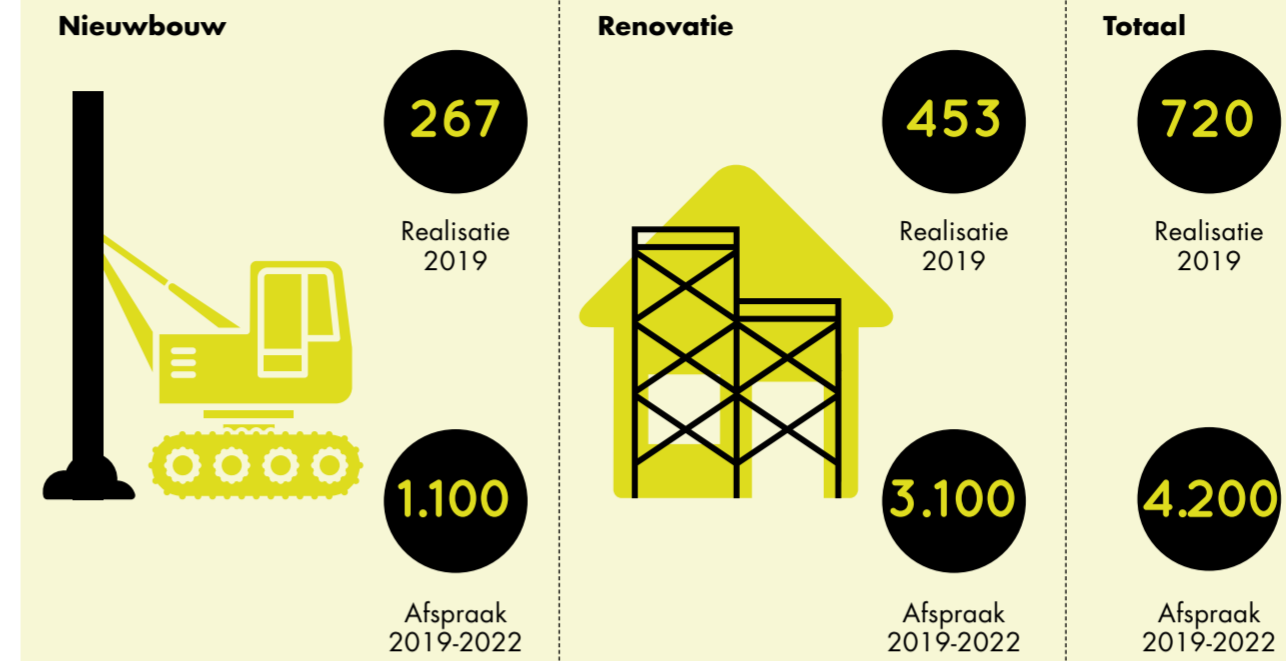
Nieuwbouw in het Hefkwartier

gewerkt met het ministerie van BZK in de ontwikkeling van specifieke instrumenten, zoals een zelfbewoningsplicht en een verhuurdervergunning. De effecten hiervan zullen naar verwachting medio 2020 merkbaar worden. Verder relevant te melden, is een knelpunt vanwege het vroegtijdig in 2018 stoppen van de regeling aftrek verhuurderheffing. Voor een aantal projecten dreigt hiervoor de aftrek te vervallen wat financiële consequenties heeft voor de corporaties en voor sloop-nieuwbouw van de particuliere voorraad. Het Rijk zoekt naar een oplossing. Voor financiering na 2021 is afgesproken dat partijen een financiële bijdrage van het Rijk aan Rotterdam Zuid zullen verkennen. In 2019 is ook gestart met onderzoek naar de verhuisbewegingen en woonwensen van sociale stijgers.

Grondige aanpak particuliere voorraad

Het jaar 2019 was vanwege de situatie op de woningmarkt weerbarstig: na het beschikbaar komen van nieuwe middelen was er tijd nodig om goed op gang te komen. Voor een deel kon hiervoor worden voortgebouwd op vorige uitvoeringsplanningen, maar voor het samenvoegen van woningen moesten nieuwe instrumenten en samenwerkingsconstructies worden ontwikkeld en juridisch worden getoetst. De ambitie voor deze periode is sloop-nieuwbouw van 300 woningen, en samenvoeging en vergroting van 1.000 respectievelijk 100 woningen. Voor 543 van de particuliere woningen zijn samenvoeg- en vergrotoprojecten in voorbereiding. De doorlooptijd van samenvoegprojecten is vanwege de benodigde verwerving van panden lang, omdat de gemeente of een marktpartij panden in een complex moeten kopen van huidige eigenaren. Belangrijke reden voor de doorlooptijd van verwervingen, is

VOORTGANG CORPORATIE VOORRAAD

de druk op de woningmarkt, waardoor vaak boven de marktwaarde wordt geboden door kopers. Ook zijn de baten van verhuur van woningen hoog en veilig in vergelijking met andere beleggingsopties, waardoor er voor particuliere verhuurders weinig prikkels zijn om te verkopen. Daar waar successen werden bereikt, bleek een intensief contact met eigenaren een belangrijke factor. Er zijn 70 woningen voor sloop-nieuwbouw in aanpak genomen. Het consortium van vijf grote marktpartijen (Amvest, Syntrus Achmea, Heijmans, Dura Vermeer, Era Contour), de gemeente en de corporaties van Zuid sloten in 2017 een coalitieovereenkomst met de intentie 2.000 particuliere woningen aan te pakken. Gemeente en consortium hebben nu afgesproken dat het consortium aan de slag gaat met een plan voor de ontwikkeling van Carnisse Eiland en dat de gemeente een voorstel ontwikkelt voor de rest van de Vogelbuurt. In 2020 wordt door de gemeente toegewerkt naar een integrale aanpak voor de gehele Vogelbuurt voor de korte en middellange termijn en een perspectief voor de lange termijn. Bijna alle 700 woningen uit vorige uitvoeringsplanningen zijn in aanpak en recent is een belangrijk procesresultaat bereikt vanwege goedkeuring van onteigening voor Projecten Mijntuinbuurt 1+2 en de 2e Carnissestraat door de Kroon. Dit waren voor Zuid de eerste onteigeningsbesluiten voor grotere complexen woningen sinds de staatsvernieuwingperiode. Daarmee kan de juridische onteigeningsprocedure voor de laatste niet minnelijk verworven panden starten en komt de volgende fase van sloop en vervolgens nieuwbouw dichtbij.

Basisverbetering particuliere voorraad

Het versterken van het beheer en onderhoud van de particuliere voorraad loopt goed. In 2019 zijn 780 woningen in aanpak genomen en in 2020 volgen 1176 woningen. Voor vrijwel alle 3.000 woningen uit de periode 2015-2018 zijn onderhoudsplannen opgesteld en het grootste deel hiervan is inmiddels vastgesteld door de eigenaren. Het aantal panden waarvan de aanpak is afgerond, is hoger dan gepland. Relevante nieuwe ontwikkelingen zijn een mogelijke combinatie van de basisverbeteringsaanpak met de proeftuin aardgasvrij in Pendrecht, en het proberen op te schalen van kleine vve's tot een koopwv, in 2 blokken. Voor dit laatste is nieuwe wetgeving waarschijnlijk noodzakelijk. In de Woondeal Zuidelijke Randstad is een onderzoek afgesproken naar eventuele noodzaak van aanvullen

“Omdat huurders vaak hun recht niet durven halen, is het nodig dat het Rijk landelijke of uitzonderingswetgeving ontwikkelt waardoor de gemeente sterker kan ingrijpen in de huurmarkt.”

de wetgeving. Ten opzichte van vorige uitvoeringsplanningen wordt meer aangesloten bij de energie van woningeigenaren. Twee grote vve's combineren nu met ondersteuning van VVE010 de projectmatige aanpak met extra inzet op verduurzaming.

Aanpak Corporatievoorraad

De vier corporaties, Havensteder, Vestia, Woonbron en Woonstad, vervangen of renoveren in deze periode 4.200 woningen. Van deze woningen liggen er 1.200 in de focuswijken. Naast de dagelijkse sturing in de uitvoering, monitoren corporaties, gemeente en programmabureau twee keer per jaar de voortgang waardoor knelpunten snel kunnen worden geconstateerd en kan worden bijgestuurd. De corporaties zijn in 2019 nauwer met elkaar gaan samenwerken aan herhuisvesting bij herstructurering, zoals in de Tweebosbuurt.

Een andere belangrijke gebeurtenis in 2019 was de uitspraak van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties of corporaties een bijdrage kunnen leveren aan herstructurering van particulier bezit en daartoe door een gemeente aangezet kunnen worden in het kader van de Woningwet. Op verzoek van het NPRZ hebben de gemeente en corporaties hiertoe samen met de huurders een geschil ingediend bij de Adviescommissie Geschilbeslechting Woningwet. De minister heeft het advies van deze commissie overgenomen: die stelt dat corporaties binnen de grenzen van de Woningwet mogen bijdragen aan wijkherstructurering, inclusief het opkopen van particulier bezit en het vergroten van de diversiteit aan woningtypen in een wijk. Corporaties kunnen echter niet worden gedwongen om deze investeringen te doen, als zij al voldoende investeren.

Nieuwbouwproductie Zuid

De nieuwbouwproductie op Zuid loopt op schema; Er zijn 1.078 woningen gestart in 2019, waaronder de nieuwbouw in de Sagenbuurt, Kreekhuizen, Bayhouse, Havenkwartier, Malieklos, Persoonshaven, Hefkwartier, en diverse projecten in Parkstad. De ambitie voor 2020 is start bouw van 1.205 woningen, en in 2021 3.700 woningen. Het NPRZ heeft mede naar aanleiding van de motie Slim Bouwen van de gemeenteraad richting de gemeente de zorg geuit dat het aandeel grondgebonden woningen dat wordt programmeerd in deze aanpak te ver terugloopt ten opzichte van vorige uitvoeringsplanningen. De keuze van het type nieuw te bouwen woning is sterk locatieafhankelijk. Op sommige plekken is verduichten een goede keuze. Er is echter in de volgebouwde focuswijken ook behoefte aan verduinden en het creëren van nieuwe, nog zeldzame, woonmilieus met luwe

binnengebieden. Het type woningen wordt gevolgd in de jaarlijkse monitor. Tevens wordt jaarlijks bekeken of sociale stijgers nog voldoende terecht komen in de nieuwbouwwoningen die worden gerealiseerd op Zuid. Daarnaast wordt bij Rijk en gemeente aandacht gevraagd voor maatregelen die zorgen dat middencategorie woningen betaalbaar blijft voor de middenklasse. Uit onderzoeken weten we dat de inkomens van sociale stijgers op Rotterdam Zuid lager zijn dan sociale stijgers elders in de stad. Prijsklasse van woningen is daarom belangrijk.

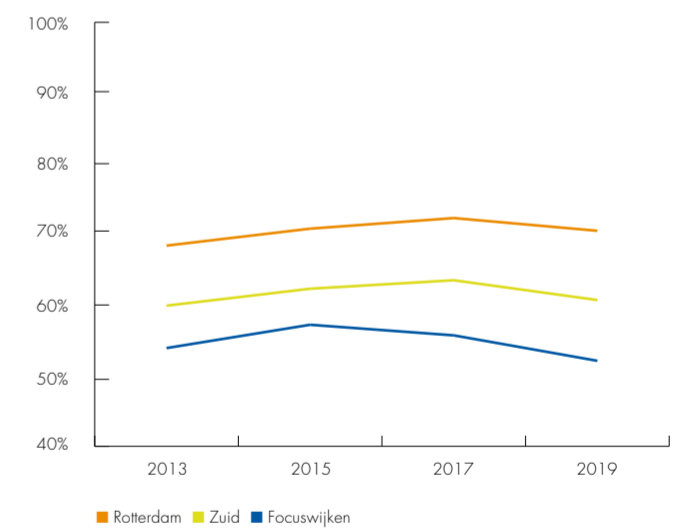
Woonomgeving

Voor de buitenruimte is €23 miljoen uit de regiodealmiddelen vrijgemaakt, vooral om investeringen in woningen gepaard gaan met een verbeterde buitenruimte. Het eerste jaar is vooral gebruikt voor planvoorbereiding, in 2020 komen meer projecten tot uitvoering. Het beheer na vernieuwing van de buitenruimte is net zo'n belangrijke opgave. Ook ligt er een opgave om het zwerfafval tegen te gaan. Daarom is er gekozen om voor vier jaar te investeren in wijkconciërges in een aantal wijken. In Carnisse zijn al sinds 2015 wijkconciërges actief. Een belangrijke doorbraak op het gebied van samenhangende besluitvorming mobiliteit en verstedelijking in 2019 was het besluit in het Bestuurlijk Overleg Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT) een MIRT-verkenning te starten naar "nieuwe Oeververbinding Rotterdam" tussen Kralingen en Feijenoord. Deze locatie is in het kader van het Programma Mobiliteit en Verstedelijking (MoVe) gekozen omdat deze verbinding capaciteitsknelpunten openbaar vervoer oplost in Rotterdam, bijdraagt aan de gebiedsontwikkeling Feyenoord City en impuls geeft aan nieuwe relaties tussen gebieden én de kansen vergroot voor mensen in Rotterdam Zuid (bereikbaarheid banen en onderwijs). Hierin verken men tot en met 2021 mogelijkheden, zoals een nieuwe multimodale oeververbinding tussen Kralingen en Feijenoord, een trainstation Stadionpark, een hoogwaardige Oeververbinding tussen Zuidplein en Kralingse Zoom en daarnaast tussen Zuidplein en Rotterdam Centraal via de Maastunnel en diverse maatregelen op de rijkswegen. Rijk en regio hebben samen € 480 miljoen euro gereserveerd voor deze maatregelen.

Proeftuin Aardgasvrije wijken

In Reyerdijk en Pendrecht Zuid werken gemeente en partners aan verduurzaming en aardgasvrij maken van de woonomgeving. Pendrecht is onderdeel van het Rijksprogramma Aardgasvrije Wijken waar 27 gebieden in het land aan meedoen. In 2020 wordt een nieuwe aanvraag bij het Ministerie van BZK ingediend voor Rotterdam Zuid ter hoogte van €18 miljoen.

Grafiek 6: percentage (zeer) tevreden met huidige woonsituatie

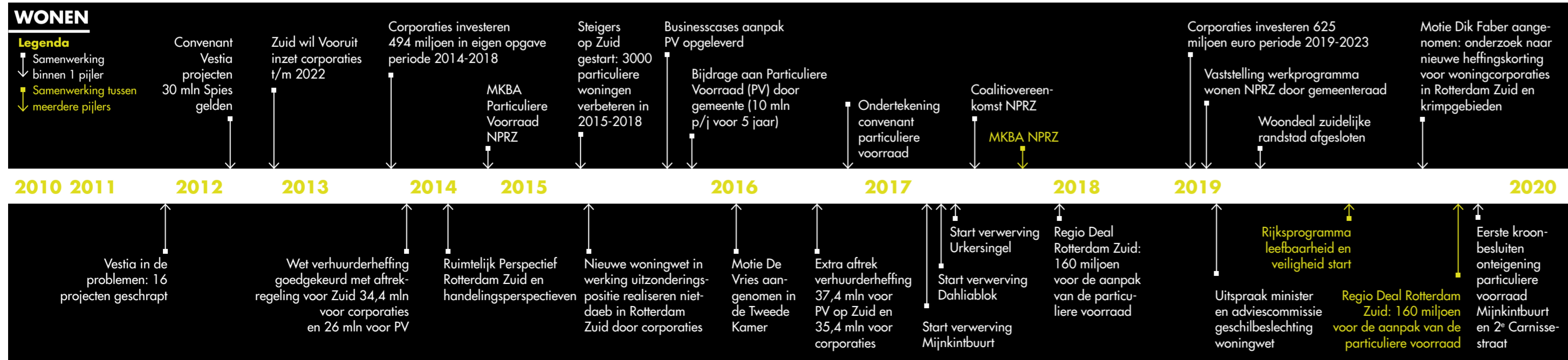
PROJECT WOONBRON EILANDENBUURT

Woonbron beschouwt zichzelf in Carnisse, waar corporaties weinig woningen in bezit hebben, als een betrokken buurman. Woonbron verwert sinds maart 2019 woningen in Carnisse t.b.v. beheer en samenvoegen. Woonbron koopt aan van particulieren en koopt eerder in maatschappelijk gebonden eigendom (MGE) verkochte woningen terug. Eind 2019 waren er 7 woningen teruggekocht en 5 aangekocht. Ambitie is verwerving van 99 woningen. Woonbron zet zich in om het beheer door de vve's waar zij een positie krijgt te verbeteren. Woonbron financiert dit project (3 miljoen euro onrendabel) uit de aftrek op de verhuurderheffing.

Tabel 2: voortgang grondige aanpak particuliere voorraad (regiodeal financiering)

	Ambitie 2019-2022	In voorbereiding	Verplichting aangegaan d.m.v. bijvoorbeeld een college- of gemeenteraadsbesluit	Totaal 2019 In voorbereiding of verplichting aangegaan
Sloop nieuwbouw	300	224	70	294
Samenvoegen en vergroten	1100	325	155 63 met de subsidie samenvoegen/vergroten	543
Totaal	1400	549	288	837

5. Veiligheid en ondermijning

Bij een integrale aanpak van sociale problemen hoort ook een veiligheidsaanpak. Veiligheid is een voorwaarde voor welvaart. Op Zuid krijgt deze veiligheidsaanpak steeds meer vorm.

Naast de al langer goed lopende aanpakken als Reclassering in de buurt, Onwijze moeders, het casuoverleg van het Zorg- en Veiligheidshuis op Zuid en de Hartcore-aanpak van ondermijning hebben in 2019 steeds meer nieuwe initiatieven het licht gezien, waarmee een groeiende groep partners uit het veiligheidsdomein zich aan de aanpak op Zuid verbindt. Hier vindt een vruchtbare wisselwerking plaats: criminaliteit bestrijden heeft alleen zin als er ook ingezet wordt op de sociale omgeving.

Deze verbinding wordt inmiddels in het hele land als voorbeeld van een werkende integrale maatwerk aanpak beschouwd. Op Zuid vinden vele werkbezoeken en uitwisselingen met andere regio's, zoals bijvoorbeeld Zaanstad, plaats. Deze uitwisselingen geven op hun beurt weer inspiratie voor de verdere ontwikkeling van de aanpak op Zuid.

Onder de paraplu van de Hartcore-aanpak vond in 2019 een wapenleveractie plaats. Bewoners, verenigd in het initiatief Wapens de wijk uit, hadden hierom gevraagd. Bij de actie zijn 279 wapens ingeleverd, waaronder 74 vuurwapens en 60 messen.

Hand-in-Hand

In maart 2019 werd het startschot gegeven voor de Alliantie Hand-in-Hand. In deze Alliantie werkt een heel brede groep instanties samen in een langjarige, integrale maatwerk aanpak. Stadsontwikkeling, veiligpartners, Humanitas, Hogeschool In-Holland, Werk & inkomen, winkeliers en pandeigenaren hebben als gemeenschappelijke doel een vitale lokale economie en een aantrekkelijk woonklimaat op de Beijerlandselaan en Groene Hilledijk.

Om dat te bereiken, zet de Alliantie in op de aanpak van ondermijnende criminaliteit, op de fysieke inrichting, op branchering en het verbeteren en diverseren maken van het woningaanbod. De gemeente Rotterdam is door strategische verwerving van 32 winkelpanden en 76 woningen inmiddels de grootste vastgoedeigenaar. Hierdoor ontstaat meer regie en grip op het vastgoed. Inmiddels zijn acht dubieuze of malafide ondernemingen beëindigd: twee cafés, een juwelier, een supermarkt, een wedkantoor, een shoarmazaak, een kledingzaak en een gsm-shop (inclusief een illegale kapperszaak en illegale nagelstudio) van de laan verdwenen.

Verwijderen luifels

Tot slot is op de Groene Hilledijk en Beijerlandselaan een aanvang gemaakt met het verwijderen van luifels en opknappen van woning- en winkelplinten. Dit levert een grote verbetering op van de uitstraling van de laan, die erg wordt gewaardeerd door zowel ondernemers als bezoekers.

Op Zuid wordt ook de samenwerking met juristen versterkt. In 2019 is gestart met de pilot Rechtsbijstand in Hillesluis. Hier werken sociale advocatuur, Juridisch Loket en sociaal raadslieden samen met het wijkteam aan het zo integraal mogelijk

↑ Bij het project Onwijze Moeders worden problemen uit de wijk besproken (zoals wapenbezit en loverboys)

“Aanpakken is belangrijk, en nog belangrijker is dat gezorgd wordt voor een duurzame oplossing van onderliggende problemen van bewoners.”

oplossen van problemen van bewoners. Deze pilot is een samenwerking in het kader van het programma Rechtsbijstand bij de tijd van het ministerie van Justitie en Veiligheid.

In 2019 is de voorbereiding van de pilot wijkrechtspraak op Zuid gestart. Met een veertigtal professionals is uitgewerkt hoe wijkrechtspraak de al lopende initiatieven op het vlak van versterking van hulpverlening en maatschappelijk effectieve rechtspraak zou kunnen ondersteunen, met het model van het community court in Red Hook (New York) als voorbeeld. Gekozen

is voor een start (in 2020) in de wijken Bloemhof en Hillesluis, op locatie in de wijk, te weten het Huis van de Wijk aan de Hillevlief. De rechtspraak maakt hier de verbinding met het gemeenschapsleven in de wijk.

In de Tarwewijk, Oud-Charlois en Carnisse wordt gewerkt aan een op maat gemaakte bejegening van mensen met een verstandelijke beperking. Doel van het experiment is het voorkomen dat jongeren met LVB-problematiek met de politie/het strafrecht in aanraking komen én voorkomen dat volwassenen met LVB-problematiek opnieuw in aanraking komen met de politie/het strafrecht. Met deze werkwijze is eind 2019 in de praktijk begonnen.

Verbinden

Naast deze projectmatige aanpakken is er nog meer ruimte om nieuwe werkwijzen uit te proberen die erop gericht zijn handhaving en zorg aan elkaar te verbinden. Goede voorbeelden hiervan zijn het bijbanen-project van de Citystewards en de politie Charlois en de banenmarkt XL die eveneens door politie en Citystewards, samen met Werk & inkomen is georganiseerd. Tot slot zijn net op de grens van het nieuwe jaar medewerkers van schuldhulpverlening en Werk & inkomen aangesloten bij een ANPR-actie van de politie Charlois, om daar ter plaatse contact te kunnen leggen met bewoners die met schulden kampen en daardoor in de problemen komen. Aanpakken is belangrijk, en nog belangrijker is dat gezorgd wordt voor een duurzame oplossing van onderliggende problemen. Of het nu gaat om een bewoner met multi-problematiek of een winkelstraat die in het slop zit. Daarvoor is een integrale benadering onontbeerlijk.

ONDERMIJNING EN VEILIGHEID

Legenda

- ↑ Samenwerking binnen 1 pijler
- ↓ Samenwerking tussen meerdere pijlers

2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020

Start Ondermijning op Zuid met Gemeente, OM, Politie en Belastingdienst

Start fieldlabs

Hand-in-Hand (aanpak Boulevard Zuid)

Start voorbereiding Wijkrechtspraak

Pilot rechtsbijstand Hillesluis

2017 2018 2019

Start fieldlabs

Campagne illegaal gokken

Start pilot licht verstandelijke beperking in Tarwewijk

6. Organisatie en financiën

EEN VOOR ALLEN, ALLEN VOOR EEN

Het NPRZ is een samenwerkingsverband van alle partners die betrokken of actief zijn in Rotterdam Zuid en belang hebben bij de vooruitgang van dit stadsdeel met ruim 200.000 inwoners.

De partners zijn afkomstig uit het onderwijs, het bedrijfsleven, de zorg, de woningcorporaties, het Rijk, de gemeente, Openbaar Ministerie, politie, rechtbank, de cultuur- en sportsector en uit de bewoners. Het NPRZ maakt de verbinding tussen de partners en investeert in afstemming, interactie en een effectieve samenwerking. Het volume van de gecoördineerde inzet wordt gaandeweg groter.

Bestuur NPRZ

In het bestuur van het NPRZ zijn de partners op het gebied van bewoners, onderwijs, zorg, werk, wonen, veilig en cultuur gelijkwaardig vertegenwoordigd. Bestuursleden vertegenwoordigen de op Zuid betrokken partners. Zij zorgen voor mandaat en informeren hun achterban. Ze zijn het eerste aanspreekpunt om de samenwerking en doorbraken mogelijk te maken. Daarbij worden ze organisatorisch ondersteund door de programmadirecteur en het programmabureau met zeven medewerkers. Het bestuur heeft een onafhankelijke voorzitter die door het bestuur wordt aangezocht. Naast de gemeente en het Rijk nemen vertegenwoordigers van de corporatiesector, de onderwijssector, het bedrijfsleven (2x), de zorgsector, het veiligheidsdomein, cultuursector en bewoners deel aan het bestuur. In 2019 is Bilal Saidi, lid van de wijkraad Hillesluis, als vertegenwoordiger namens de bewoners toegetreden tot het bestuur. Ook in 2019 toegetreden is Diane Middelkoop, voorzitter college van bestuur PCBO namens de onderwijspartners. Voor het veiligheidsdomein was er in 2019 een vacature. In juli 2020 is Fred Westerbeke, politiefchef korps Rotterdam Rijnmond, toegetreden met hoofdficier Hugo Hillenaar als vaste vervanger. Voor de uitvoering en voortgang van het NPRZ organiseert elk van de sectoren een vorm van bestuurlijk overleg met betrokken organisaties uit deze sectoren. Het bestuur komt tenminste zes keer per jaar bij elkaar. De programmadiirecteur heeft naast de besprekingen in het bestuur regelmatig overleg met de afzonderlijke leden van het NPRZ-bestuur en neemt ook deel aan de bestuurlijke en/of directoren-overleggen per sector.

Programmabureau

De programmadiirecteur wordt ondersteund door een klein team. Het bureau ondersteunt alle partijen die gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen voor de uitvoering van het Nationaal Programma. Over de omvang en samenstelling van dat team beslist het NPRZ-bestuur op voordracht van de directeur. Indien het om aanstellingen bij de gemeente gaat, voert de gemeentesecretaris van Rotterdam deze uit. De directeur en zijn team werken voor het bestuur van het NPRZ. Voor zover niet elders gepositioneerd, zijn zij rechtspositioneel aangesteld bij de gemeente. De directeur NPRZ legt verantwoording af aan het bestuur van het NPRZ. De directeur heeft rechtstreeks toegang tot de leden van het bestuur NPRZ, is verantwoordelijk voor de integrale uitvoering van het NPRZ en spreekt partijen op hun verantwoorde-

↑ Het programmabureau is gevestigd aan de Mijnsherenlaan 6

lijkheid aan. De directeur zorgt voor een adequate monitoring van het programma en agendeert knelpunten bij het bestuur. De directeur draagt zorg voor het draagvlak bij de partners, ook in de contacten met de relevante departementen, toezichhouders en volksvertegenwoordigers, en media. In deel II is een verantwoording over de financiën van het programmabureau opgenomen. In 2019 is €976.254 besteed.

Uitvoering NPRZ

Het "werkapparaat" van het NPRZ bestaat uit alle medewerkers van de partners die op Zuid actief zijn: leraren, agenten, medewerkers wijkteams, zorginstellingen, corporaties, gemeenten en rijk. Het programmabureau NPRZ volgt de activiteiten op Zuid, signaleert vertragingen én kansen en zoekt met partners naar praktische mogelijkheden voor versnelling. Het NPRZ werkt met een 4-jarige cyclus van uitvoeringsplannen. Het huidige plan loopt tot met 2022 en is te vinden op de website www.nprz.nl.

Regiodeal en andere financiering

Op 3 december 2018 is de Regio Deal Rotterdam Zuid ondertekend door college van B&W van de gemeente Rotterdam, het kabinet en de directeur van het NPRZ. Deze deal geeft een impuls aan het NPRZ-programma. Daarnaast leidt het tot versnelling van realisatie van ambities uit dit NPRZ Uitvoeringsplan 2019-2022. De Regio Deal Rotterdam Zuid bevat ook relevante afspraken tussen Rijk en gemeente met betrekking tot specifieke voor Zuid benodigde aanpassingen van wet- en regelgeving of als proeftuin voor vernieuwende aanpakken, zoals de proeftuin Rotterdam Zuid Aardgasvrij. Het NPRZ-bestuur is verantwoordelijk voor de voortgang en uitvoering van het uitvoeringsplan NPRZ.

In december 2019 heeft Minister Schouten de Tweede Kamer geïnformeerd over het overleg met de gemeente Rotterdam en de ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Financiën inzake de resterende middelen uit de Regio Envelop voor de Regio Deal Rotterdam Zuid. Besloten is dat de regiodeal in plaats van een decentralisatieuitkering vanaf dat

↑ Werkbezoek van het Interparlementair Koninkrijksoverleg (IPKO)

moment als een specifieke uitkering beschikbaar wordt gesteld aan de gemeente Rotterdam. Dit heeft geleid tot enkele wijzigingen in de Regio Deal Rotterdam Zuid, o.a. met betrekking tot de wijze van verantwoording. Met het Rijk is afgesproken dat voor wat betreft de monitoring over de regiodeal op output en outcome, gebruik wordt gemaakt van de jaarlijkse NPRZ voortgangsrapportage, bestaande uit deze krant, de DIN-tabel en de Effectrapportage (www.nprz.nl/over-nprz/onze-documenten). De gemeente Rotterdam is verantwoordelijk voor de financiële verantwoording richting Rijk over de regiodealmiddelen.

Vanuit binnen- en buitenland krijgt het NPRZ veel belangstelling. In het afgelopen jaar zijn verschillende organisaties op bezoek geweest om nader kennis te maken met de aanpak van het NPRZ. Deze belangstelling komt uit eigen land maar ook steeds meer uit andere delen van het Koninkrijk, zoals die van het Interparlementair Koninkrijksoverleg (IPKO).

Programmasturing

Het NPRZ vult programmasturing in door jaarlijks de voortgang en interactie inzichtelijk te maken ten aanzien van het optreden van (beoogde) effecten en het uitvoeren van afgesproken activiteiten om die (beoogde) effecten te realiseren. Per pijler vindt u de voortgang en interactie samengevat in dit DEEL I.

In DEEL II treft u de voortgang van relevante effectindicatoren. Daarnaast treft u een uitgebreid overzicht van de voortgang van alle in het NPRZ Uitvoeringsplan 2019-2022 afgesproken activiteiten.

Tabel 3: samenvatting vooruitgang 2019

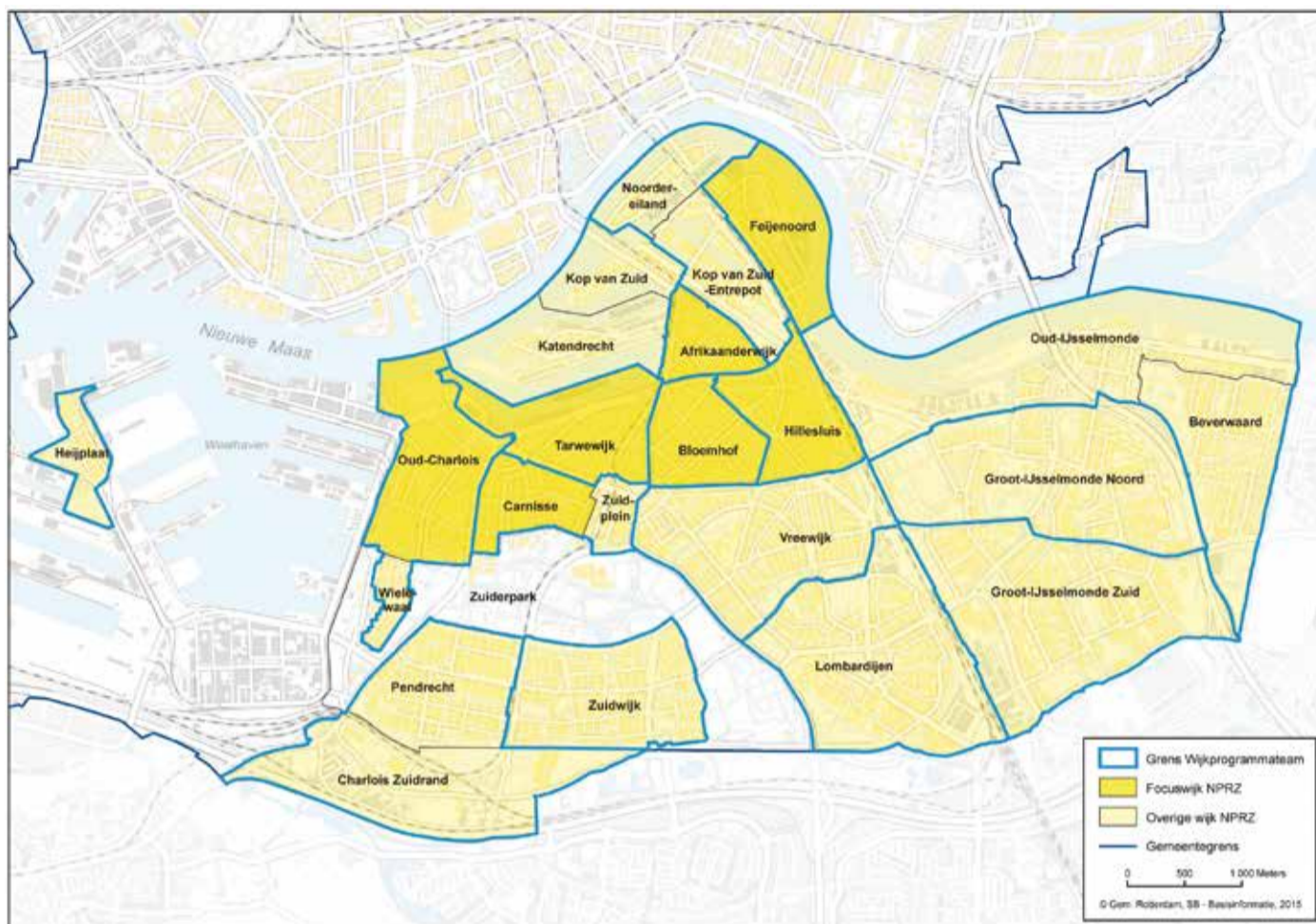
	Nog niet gestart	%	Lopende activiteiten	%	TOTAAL
Thuisbasis en vrije tijd	0	0%	9	53%	17
			7	41%	
			1	6%	
School	10	36%	10	26%	28
			4	11%	
			4	11%	
Werk	0	0%	10	59%	17
			6	35%	
			1	6%	
Wonen	0	0%	18	67%	27
			9	33%	
			0	0%	
Ondermijning en veiligheid	0	0%	14	100%	14
			0	0%	
			0	0%	
Totaal	10		93		103

66% van de gestarte projecten lopen momenteel zoals we in de fase van de activiteit mogen verwachten. In 2018 was dit 64%. 26 activiteiten vallen onder de Regio Deal Rotterdam Zuid (is 65%).

Bij de beoordeling en kleurtoekenning aan de activiteiten van de voortgangsrapportage wordt enerzijds rekening gehouden met de in de afgelopen periode behaalde resultaten/effecten van de verschillende type activiteiten en anderzijds met het vertrouwen in het proces richting de toekomst. De volgende kleurcodering wordt gehanteerd:

- Groen** Resultaat zal worden of is gehaald, er zijn geen problemen in de uitvoering
- Oranje** Er zijn problemen in de uitvoering, maar er worden maatregelen getroffen die er voor zorgen dat de mijlpalen en/of eindresultaat worden gehaald
- Rood** Er bestaat zorg over het behalen van het eindresultaat en/of de mijlpaal
- Wit** Activiteit is nog niet gestart

STUREN EN WERKEN OP WIJKNIVEAU

Als onderdeel van het gemeentelijk programma Wijkgestuurd Werken wordt in alle 16 wijken van Rotterdam Zuid Wijkgericht gewerkt. De inzet van dit programma is om de gemeentelijke organisatie meer vanuit de vraag van de wijken te laten opereren en de gemeentelijke clusters het aanbod per wijk te laten specificeren. Met het Wijkgestuurd Werken worden de ambities voor Zuid op wijkniveau doorvertaald, de samenwerking met partners verbeterd en ontstaan kleinere regelkringen. Steeds meer organisatieonderdelen sluiten hierop aan.

Het afgelopen jaar is verder gewerkt aan het beschikbaar maken van (actuele) informatie van resultaten van stedelijke cluster programma's en/of werkprocessen op wijkniveau. Onder de noemer InformatieGestuurdWerken (IGW) wordt samen met de gemeente Rotterdam gewerkt aan het beschikbaar maken van informatie op wijkniveau. Zowel ten aanzien van fenomenen, opdat bijvoorbeeld gericht gehandhaafd kan worden, als op de uitvoering van werkprocessen. Bijvoorbeeld op het vlak van de samenwerking tussen W&I en schulden.

Colofon

Deze voortgangsrapportage is opgesteld door het Programmabureau NPRZ in opdracht van het dagelijks bestuur van het Nationaal Programma Rotterdam Zuid, bestaande uit:

Ahmed Aboutaleb

Burgermeester van Rotterdam, onafhankelijk voorzitter

Bert van Delden

Plv. directeur generaal Bestuur Ruimte en Wonen, ministerie van BZK, namens het Rijk

Carolien Gehrels

Directeur Arcadis n.v. uit de kring van Cultuur

Gijsbert van Herk

Bestuurder Humanitas, namens de zorgpartners

Diane Middelkoop

Voorzitter college van bestuur PCBO Rotterdam Zuid namens de onderwijspartners

Richard Moti

Wethouder Werk, Inkomen en NPRZ, namens de gemeente Rotterdam

Bilal Saidi

Inwoner Zuid, student Hogeschool Rotterdam, lid wijkraad Hillesluis, uit de kring van de inwoners

Arjan Schakenbos

Bestuurder Vestia, namens de woningcorporaties

Ruud Vat

Voormalig directeur Vat Logistics, bestuurder Deltalinqs, bestuurder Transport en Logistiek Nederland, uit de kring van de werkgevers

Dick van Well

Voormalig voorzitter Raad van Bestuur Dura Vermeer, voormalig voorzitter Feyenoord, uit de kring van de werkgevers

Fred Westerbeke

Politiechef korps Rotterdam Rijnmond namens de veiligheidspartners

Ambassadeurs NPRZ

Johan Over de Vest

Voormalig bestuurder Woonbron

Hans Rijnierse

Voormalig CEO Sodexo, voormalig lid dagelijks bestuur VNO-NCW

Programmabureau NPRZ

Edwin Cornelisse

Sila Harkhoe

Astrid Kroos

Bianca Lubbers

Karin Oostenbrink-Fraai

Marco Pastors

Evronique Smits

Loes van der Wees

Website

www.nprz.nl

Twitter

@NPRZ010

Facebook

@NationaalProgrammaRotterdamZuid

Instagram

NPRZ010

Fotografie

Paul Martens

Gemeente Rotterdam

Thomas Schippers

Programmabureau NPRZ

Ontwerp en Opmaak

Otto Mende, Trichis

Partners NPRZ

PARTNERS ONDERWIJS

- ✓ Albeda College
- ✓ Avicenna College
- ✓ De Passie Evangelische School
- ✓ Erasmus Universiteit Rotterdam
- ✓ De HEFgroep
- ✓ Hogeschool Rotterdam
- ✓ InHolland
- ✓ Lentiz Life College
- ✓ LMC Voortgezet onderwijs
- ✓ Protestants-Christelijk Basis en Orthopedagogisch Onderwijs (PCBO)
- ✓ ROC Zadkine
- ✓ Rotterdamse Vereniging voor Katholiek Onderwijs (RVKO)
- ✓ Scheepvaart en Transport College (STC)
- ✓ Stichting BOOR
- ✓ Stichting Horizon
- ✓ Thomas More Hogeschool
- ✓ Vereniging voor Christelijk Voortgezet Onderwijs (CVO)
- ✓ Wartburg College

PARTNERS WERK

- ✓ Bouwend Nederland
- ✓ Ministerie van Defensie
- ✓ Deltalinqs
- ✓ Installatiewerk Zuid-Holland
- ✓ KindeRdam
- ✓ Metalent
- ✓ Food Innovation Academy (bedrijven)
- ✓ MKB Rotterdam
- ✓ RET
- ✓ Rijnmond Bouw
- ✓ SPG Infra
- ✓ Sectorinstituut Transport en Logistiek
- ✓ Stadsbeheer gemeente Rotterdam
- ✓ UWV Werkbedrijf Rotterdam Rijnmond
- ✓ Kiddooz
- ✓ Kinder Service Hotels
- ✓ Groeibriljant

- ✓ Bij De Hand
- ✓ Mundo
- ✓ Rotterdamse Peuterschool
- ✓ Kind van Zuid
- ✓ Zus en Zo
- ✓ De Droomplaats

PARTNERS ZORG

- ✓ Aafje
- ✓ Antes
- ✓ Humanitas
- ✓ Leliegroep
- ✓ Maasstad Ziekenhuis
- ✓ deRotterdamseZorg

WONEN

- ✓ Havensteder
- ✓ Vestia
- ✓ Woonbron
- ✓ Woonstad
- ✓ Amvest projectontwikkeling
- ✓ DURA Vermeer Bouw Zuid West
- ✓ Era Contour
- ✓ Heijmans Vastgoed
- ✓ Syntrus Achmea Real Estate & Finance
- ✓ Zuidstad Makelaars
- ✓ Schildvoorde NVM Makelaardij
- ✓ ATTA Makelaars

PARTNERS OVERHEID

- ✓ Gemeente Rotterdam
- ✓ Rijksoverheid; Ministerie van BZK (coördinerend)
- ✓ Openbaar Ministerie Rotterdam
- ✓ Politie Rotterdam
- ✓ Belastingdienst

OVERIG

- ✓ Like je Wijk